«ТИНЧЛИК, СОЦИАЛ ТАРАҚҚИЁТ ВА ХАЛҚЛАР ОЗОДЛИГИ УЧУН!»

БУГУН ТОШКЕНТДА ОСИЁ, АФРИКА ВА ЛОТИН АМЕРИКАСИ МАМЛАКАТЛАРИНИНГ VI АНЪАНАВИЙ ХАЛҚАРО КИНОФЕСТИВАЛИ ОЧИЛАДИ.

Бутун дунё пролетарлари, бирлашингиз!

ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ

ЎЗБЕКИСТОН КОММУНИСТИК ПАРТИЯСИ ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ КОМИТЕТИ ВА ХАЛҚ ДЕПУТАТЛАРИ ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ СОВЕТИНИНГ ОРГАНИ

ГАЗЕТА 1928 ЙИЛ 11 ДЕКАБРДАН ЧИҚА БОШЛАГАН ● № 96 (7236). ● 20 май, 1980 йил ◆ ● СЕШАНБА ● Баҳоси 2 тийин.

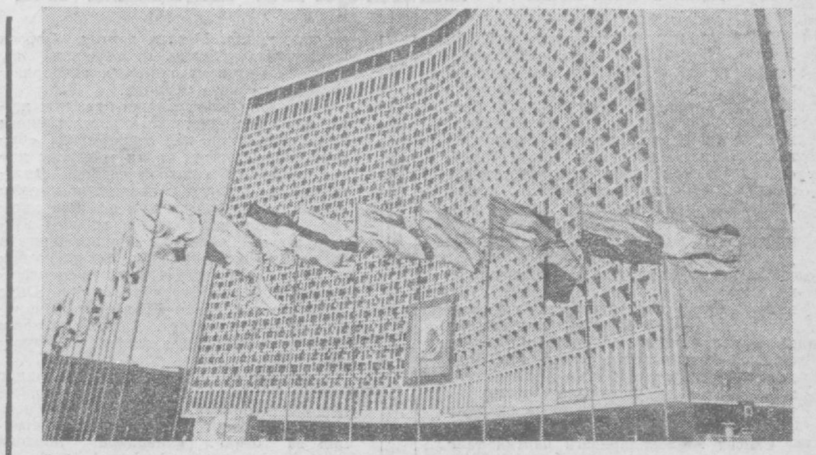

«Ўзбекистон» меҳмонхонаси кинофестиваль қатнашчилари хизматида.

С А Л О М, ФЕСТИВАЛЬ!

Баҳор гулларига бурканган диёримизда, Совет Шарқининг машъал шаҳри, таърифи қитъалардан қитъаларга тошган жонажон Ўзбекистонимизнинг гўзал пойтахти Тошкентда бугун яна анъанавий тантана бошланди. Бағри улкан меҳмондўст шаҳримизнинг боғу-роғлари, яшил хиёбонлари, кенг ораста майдонлари, равон кўчалари, гавжум чорраҳалари, томоша жойлари, қўйинг-ки, қайси бир ерига борманг уч қитъа кинематографчилари фестивали қатнашчиларини чин юракдан қутловчи алвонларга кўзингиз тушади. Меҳмонлар қўнган оромгоҳларда турли мамлакатларнинг байроқлари баҳор шабадасида дўстлик, қардошлик, ҳамжиҳатлик меҳрини уфуриб тургандай ҳилпираб турибди.

Тошкентимиз халқаро кинофестиваллар кўригининг доимий табаррук даргоҳига айланган. Ҳар икки йилда бу ерда Осиё, Африка ва Лотин Америкаси мамлакатлари кинематографчиларининг анъанавий кинофестивали ўтказилади. Бугун, асримизнинг сўнгги йигирманчи йилининг дастлабки йилида Совет Ўзбекистони пойтахтига дунёнинг ҳамма еридан ажойиб экран ленталарини яратган машҳур санъаткорлар ташриф буюришди.

Бу кинофорумга мамлакатимиз, шу жумладан, республикамиз киносанъаткорлари ҳам ўзларининг янги ижодий совғалари билан қатнашадилар. Маълумки, ўтган йили Совет киносининг 60 йиллиги нишонланди. Ватанимиз кинематографчилари янги-янги жиддий муваффақиятларни қўлга киритдилар. Ҳозирги замон мавзуида бир қанча фильмлар яратилди. Уларда бунёдкор совет кишисининг тўла қонли характери акс эттирилган, шунингдек социализм реал дунёси, унинг юксак аҳлоқий принциплари, коммунистик жамият қураётган халққа хос бўлган тарихий кўтаринкилик кўрсатилган.

Яқинда қардош Тожикистон пойтахтида бўлиб ўтган Бутуниттифоқ XIII кинофестивалида барча иттифоқчи республикаларнинг кино санъаткорлари иштирок этиб, ўзларининг 100 дан ортиқ янги кино асарларини намойиш қилдилар. Ўша кўрикда жиддий баҳсларга сазовор бўлган кино фильмларнинг кўпини бугун очиладиган халқаро фестиваль қатнашчилари, кўпминг сонли Тошкент томошабинлари пойтахтимизнинг турли кинозалларида кўришга муяссар бўладилар.

Тошкентда «Тинчлик, ижтимоий тараққиёт ва халқлар озодлиги» шиори остида ўтказиладиган анъанавий кинофестивалга жаҳон киносанъаткорлари катта қизиқиш билан иштирок этиб келмоқдалар. Бу ерда бутун дунёнинг ривожланиб бораётган прогрессив кино санъатини акс эттирувчи фильмларни кенг намойиш этишга ҳамма имкониятлар яратилган. Уч қитъа кинематографчилари киноанжуманга ким ютиш, ким-кимдан ўзиб кетиш учун эмас, балки бир-бирларини яхшироқ билиш, ижодий тажрибаларни ўрганиш, янги таассуротлар олиш учун келадилар. Тошкент фильмлари кўриги юксак гуманистик аҳлоқ асарлари бўлиб, уларда эзгу ўйлар тараннум этилади. Шунинг учун ҳам бу фестиваль халқаро кино байрами бўлиб, «Тошкент руҳи» номи билан қитъалардан қитъаларга донг таратмоқда. Ҳа, Тошкент руҳи — бу дўстлик, ўзаро фикрлашув, ҳамкорлик руҳидир. Фестиваль Осиё, Африка ва Лотин Америкаси мамлакатлари кинолари муваффақиятларини мужассамлайди ва уларнинг тараққиёти учун янги имкониятлар яратади. Фестиваль қатнашчилари бўлган кино санъаткорлар кўрикка ўзларининг энг яхши ижодий асарларини тақдим этиб, анжуман қатнашчилари ва пойтахт томошабинларининг муҳокамаларига мунтазир эканликларини изҳор этмоқдалар.

Анъанага айланган Халқаро Тошкент кинофестивалининг руҳи ва принциплари инсониятнинг эзгу ниятларини ифода этади. Шу боисдан у инсоният олдидаги муҳим проблемаларни ҳал этиш воситаларидан бири бўлган кино санъатига ўзини бағишлаган, инсонпарварлик ғояларини киноленталарда мадҳ этишга интилган ҳар бир қалб эгасига яқин ва қадрлидир. Тошкент киноленталарида фестиваль фильмларини кўришга қизиқишнинг тобора кучайиб бораётганлиги ҳам фестиваль руҳи ва принциплари эллар дилига яқинлигидан далолат беради.

Тошкент экранларида Ўрта Осиё, Қозоғистон, Закавказье ва РСФСР киностудиялари ишлаб чиқарган бадиий, ҳужжатли ва хроникал фильмлар ҳам намойиш қилинади. Қардош совет республикаларидан келган атоқли санъаткорлар ўзбек ҳамкасб дўстлари билан биргаликда жаҳоннинг турли қитъаларидан ташриф буюрган ҳамкасбларини самимий кутиб олмоқдалар.

Фестиваль кўригига тақдим этилган киноленталар у ёки бу халқ турмуш ва ҳаётининг турли жабҳаларини намоён этади. Ўз эли билан ҳамнафас бўлган, ўз юртининг истиқболини ўз тақдири ва ижоди билан чамбарчас боғлаган ҳар бир кинематография ходими энг ҳаётий масалалар — мустаҳкам тинчлик ва ҳамкорлик мавзуларига мурожаат қилмасдан иложи йўқ. Чунки бундай санъаткорлар гражданлик бурчларини яхши сезиб, меҳнат аҳли ҳаёти, унинг истиқболи билан қизиқадилар ва бу йўлда ижод қиладилар. Ана шу олижаноб истак Осиё, Африка ва Лотин Америкаси мамлакатларининг аввалги Тошкент кинофестивалида ҳам ўз ифодасини топган эди. Бу гал ҳам уч қитъа кино арбобларини шу эзгу истаклар она диёримизга олиб келди.

Халқаро кинофестивалга келган меҳмонлар кўрик ишларида қатнашиш билан бирга республикамиз меҳнаткашларининг ҳаёти билан танишадилар, ёдгорлик жойларини, завод ва фабрикаларни бориб кўрадилар. Маданий ёдгорликларга бой шаҳарларимизга саёҳат қиладилар, киномухлисларнинг ҳузурида меҳмон бўладилар.

Улуғ доҳиймиз Владимир Ильич Ленин «Санъат — халқникидир» деб айтган эди. Доҳийнинг бу улуғ сўзлари совет адабиёти ва санъатида, шунингдек, прогрессив жаҳон адабиёти ва санъатида ўз ифодасини топмоқда. Қалам соҳиблари, санъаткорлар яратган асарлар шу кунларда халқлар равнақига, бахт-саодатига, бу йўлдаги курашларига, тинчлик ишига ёрдам бермоқда. Бугун очиладиган VI Халқаро Тошкент кинофестивали ҳам халқлар дўстлиги ва биродарлиги, уларнинг порлоқ келажагига самарали таъсир этиши шубҳасиздир.

Навбатдаги Тошкент кинофестивали тинчлик, ижтимоий тараққиёт, халқлар озодлиги йўлида янги босқич бўлади. Фестиваль руҳи — Тошкент руҳи тинчлик ва дўстликни тобора мустаҳкамласин, халқлар осойишталиги ва бахт-саодати учун хизмат қилаверсин!

Хуш келибсиз, азиз меҳмонлар!

КПСС МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИ СИЁСИЙ БЮРОСИ, СССР ОЛИЙ СОВЕТИ ПРЕЗИДИУМИ ВА СССР МИНИСТРЛАР СОВЕТИДА

КПСС Марказий Комитетининг Сиёсий бюроси, СССР Олий Совети Президиуми ва СССР Министрлар Совети 1980 йил 14—15 май кунлари Варшава Шартномасида қатнашувчи давлатлар Сиёсий маслаҳат комитетининг Варшавада бўлиб ўтган юбилей кенгаши якунларини кўриб чиқиб, КПСС Марказий Комитети Бош секретари, СССР Олий Совети Президиуми Раиси Л. И. Брежнев бошчилигидаги Совет Иттифоқи делегациясининг фаолиятини тўла-тўкис маъқуллайдилар.

Варшава Шартномаси имзоланганидан буён ўтган чорак аср социалистик давлатларнинг кўп томонлама иттифоқи Европада ва умумжаҳон миқёсида жуда катта тинчлик омили эканлигини кўрсатмоқда. Бу иттифоқ унда қатнашувчи давлатларнинг социалистик ғалабаларини пухта ҳимоя қилмоқда, тинч ҳамкорлик манфаатларига фаол хизмат қилмоқда.

Варшава Шартномасида қатнашувчи мамлакатлар кескинликни юмшатиш жараёнини ривожлантириш ва чуқурлаштириш учун, халқаро сиёсий иқлимни тубдан соғломлаштириш учун курашиб келдилар ва курашмоқдалар. Сиёсий маслаҳат комитети кенгаши Польша Халқ Республикаси пойтахтида қабул қилган Декларация буни яна бир бор қатъиян таъкидлайди.

Бу муҳим сиёсий ҳужжатда ҳозирги Европадаги ва халқаро вазият чуқур анализ қилинган, шу вазиятнинг кескинлашиш сабаблари очиб берилган. Империалистик ва гегемонистик кучлар қуролланиш пойгасини авж олдиришга интилмоқдалар, можароли вазиятларни вужудга келтирмоқдалар, бу эса ҳарбий хавф-хатарнинг кучайишига олиб келмоқда. НАТО блоки раҳбар органларининг май ойида бўлиб ўтган сўнгги мажлисида яна шу йўналишдаги қарорлар қабул қилинди. Варшава Шартномасида қатнашувчи мамлакатлар «совуқ уруш»нинг тикланиш хавфини тугатишга, халқаро муносабатларда ишонч ва ҳамжиҳатликни мустаҳкамлашга, воқеаларнинг боришини соғлом, тинч йўлга солишга даъват этилган ҳатти-ҳаракатлар кенг программасини НАТОнинг тутган хатарли йўлига қарши қўймоқдалар. Улар Европада хавфсизлик ва ҳамкорликка бағишланган кенгаш қабул қилган Якунловчи актнинг барча принциплари ва қоидалари тўла ҳажмда оғишмай амалга оширилмоғи учун астойдил курашмоқдалар. 1980 йилнинг кузида Мадридда ўтказиладиган учрашув, Европада ҳарбий кескинликни юмшатиш ва қуролсизланишга бағишланган конференция чақирилиши ва унинг самарали иши Европа ишларида муҳим конструктив роль ўйнаши мумкин.

Сиёсий маслаҳат комитети кенгашининг қарорлари кескинликни юмшатиш жараёнига яна бир кучли омил бахш этмоғи лозим. Совет кишилари афкор омма, Ғарб мамлакатларининг халқлари ва ҳукуматлари социалистик давлатларнинг ташаббусларини тушуниб, қўллаб-қувватлайдилар, деб умид билдирадилар.

АҚШ ва НАТО блокининг бошқа аъзолари жадаллаштираётган қуролланиш пойгаси Варшава Шартномаси қатнашчиларини ўз мудофаа қобилиятини мустаҳкамлаш учун зарур чораларни кўришга мажбур этади. Лекин уларнинг бу соҳадаги ҳамма чоралари бирон давлатнинг хавфсизлигига таҳдид қилгани йўқ ва таҳдид қилмайди ҳам.

Қуролсизланиш социализм идеали бўлиб келди ва шундай бўлиб қолмоқда. Варшава Шартномасида қатнашувчи мамлакатлар ҳозир қуролсизланиш юзасидан олиб борилаётган ҳамма музокараларда аҳдлашувларга эришиш учун ҳамда музокаралар қайси йўналишда узилиб қолган бўлса шу йўналишда яна бошлаб юборилиши учун курашмоқдалар. Шу жиҳатдан олганда СҚЧ-2 шартномасининг кучга кириши катта аҳамиятга эга бўлур эди. Америка томони шу шартномани ратификация қилишни пайсалга солмоқда. Европада ўртача олисликдаги ракета-ядро қуролларини чеклаш соҳасидаги музокаралар ўтказилиши зарур ва мумкин.

Совет Иттифоқининг бу борадаги таклифлари маълум: НАТО блоки Американинг ўртача олисликдаги янги типдаги ракета-ядро қуролини ишлаб чиқариш ва жойлаштириш тўғрисидаги қарорини бекор қилса ёки ҳеч бўлмаганда бу қарор амалга оширилишини тўхтатиб қўйса, шу муҳим проблемага доир музокаралар бошлаб юборилади.

Сиёсий маслаҳат комитетининг кенгаши қардош мамлакатларнинг интернационализм принципларига чуқур содиқ эканликларининг, улар сиёсий ва иқтисодий мустақилликни мустаҳкамлаш учун, ўз тақдирларини ўзлари белгилаш ҳуқуқи учун курашаётган барча халқлар билан ҳамиша бирдамликларининг яна бир намойиши бўлди. Улар империализм ва гегемонизм кучларининг бошқа давлатларнинг ички ишларига қўпол суратда аралашувини кескин қоралаб, мавжуд можароларни сиёсий воситалар билан бартараф этиш учун қатъий курашмоқдалар ҳамда халқаро сиёсатдаги мушкул чигалликларни еча оладиган конкрет йўлларни кўрсатиб бермоқдалар.

КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюроси, СССР Олий Совети Президиуми ва СССР Министрлар Совети яқин фурсатда дунёдаги барча районлар давлатлари раҳбарларининг энг олий даражада учрашувини ўтказиш таклифига муҳим аҳамият бермоқдалар. Бундай учрашув халқаро ҳаётнинг муҳим масалаларига диққатни жалб эта олган, халқаро кескинлик манбаларини тугатиш ва уруш чиқармаслик йўлларини белгилаб берган бўлур эди. Варшава Шартномасида қатнашувчи давлатлар турли социал системаларга мансуб мамлакатлар ўртасидаги мулоқотни давом эттириш ва чуқурлаштириш учун, барча тинчликсевар давлатларнинг кенг кўламдаги ҳамкорлиги учун курашмоқдалар. Сиёсий маслаҳат комитетининг кенгаши Европада ва бутун дунёда тинчликни мустаҳкамлаш сари олға бориш учун тўғри йўл кўрсатиб бермоқда.

КПСС Марказий Комитетининг Сиёсий бюроси, СССР Олий Совети Президиуми ва СССР Министрлар Совети қардош социалистик мамлакатларнинг дўстлиги ва жипслиги, уларнинг барча тинчликсевар давлатлар ва кенг кўламдаги жамоатчилик кучлари билан ҳамкорлигини янада ривожлантириш кескинликни юмшатиш сиёсатининг янги муваффақиятлари сари олиб боради, саксонинчи йилларни тинчлик ва тинч бунёдкорлик йилларига айлантиради, деб ишонадилар.

ВАРШАВАДА БЎЛАДИГАН УЧРАШУВ

Польша Бирлашган ишчи партияси Марказий Комитети Биринчи секретари Э. Герекнинг таклифига биноан КПСС Марказий Комитети Бош секретари, СССР Олий Совети Президиумининг Раиси Л. И. Брежнев ва Франция Республикаси президенти В. Жискар д'Эстен 18 майда Польшага келишди.

19 майда Варшавада Л. И. Брежнев билан В. Жискар д'Эстен ўртасида музокаралар бўлади.

* * *

КПСС Марказий Комитети Бош секретари, СССР Олий Совети Президиумининг Раиси Л. И. Брежнев ва КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси, СССР ташқи ишлар министри А. А. Громико 18 май куни Москвадан Варшавага жўнаб кетишди.

Аэродромда уларни ўртоқ Ю. В. Андропов, В. В. Гришин, А. П. Кириленко, А. Н. Косигин, А. Я. Пельше, М. А. Суслов, Н. А. Тихонов, К. У. Черненко, М. С. Горбачев, П. Н. Демичев, В. В. Кузнецов, Б. Н. Пономарев, М. С. Соломенцев, И. В. Капитонов, В. И. Долгих, М. В. Зимянин, К. В. Русаков, бошқа ўртоқлар ҳамда ПХРнинг СССРдаги элчиси К. Ольшевский кузатиб қолдилар.

* * *

Шу куни Польша пойтахти аэродромида ўртоқ Л. И. Брежнев билан А. А. Громикони ПБИП Марказий Комитети Биринчи секретари Э. Герек, ПБИП Марказий Комитети Сиёсий бюроси аъзолигига кандидат, ПХР ташқи ишлар министри Э. Войташек, ПБИП Марказий Комитети секретари Е. Вашчук, бошқа расмий кишилар кутиб олдилар.

Кутиб олувчилар орасида СССРнинг ПХРдаги элчиси Б. И. Аристов бор эди.

КПСС Марказий Комитети Бош секретарининг ёрдамчилари А. М. Александров ва А. И. Блатов ҳам Варшавага келди.

(ТАСС).

ВАРШАВА, 19 май. КПСС Марказий Комитети Бош секретари, СССР Олий Совети Президиумининг Раиси Л. И. Брежнев билан Франция Республикаси Президенти В. Жискар д'Эстэн ўртасида бўлиб ўтган музокара пайти.
ТАСС махсус мухбирлари В. Мусаэльян ва В. Соболев телефотоси.

ОЛИЙ МАРТАБАЛИ МЕҲМОНЛАР ШАРАФИГА

Э. Герек 19 май куни Л. И. Брежнев билан В. Жискар д'Эстэн шарафига нонушта зиёфат берди.

Зиёфат вақтида томонларни қизиқтирувчи масалаларни муҳокама қилиш давом эттирилди.

Зиёфатда А. А. Громико, Ж. Франсуа-Понсе, ПБИП Марказий Комитети Сиёсий бюроси аъзолигига кандидат, ПХР ташқи ишлар министри Э. Войташек ҳозир бўлдилар.

ВАРШАВАДАГИ УЧРАШУВ ТЎҒРИСИДА ҚЎШМА АХБОРОТ

19 май куни Варшавада КПСС Марказий Комитети Бош секретари, СССР Олий Совети Президиумининг Раиси Л. И. Брежнев билан Франция Республикасининг Президенти В. Жискар д'Эстэн ўртасида ПБИП Марказий Комитетининг Биринчи секретари Э. Герек иштирокида музокаралар бўлиб ўтди.

Музокаралар амалий характерда эди. Халқаро вазият масалалари ва мавжуд кескинликни камайтиришга қаратилган ташаббуслар муҳокама этилди. Икки томонлама муносабатларга доир масалалар ҳам муҳокама қилинди.

Л. И. Брежнев билан В. Жискар д'Эстэн астойдил меҳмондўстлик ҳамда музокараларнинг ўтказилишига зарур шарт-шароитларни таъминлаганликлари учун ПХР ҳукуматига ва шахсан Э. Герекка миннатдорчилик изҳор қилдилар.

Учрашувда КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси, СССР ташқи ишлар министри А. А. Громико ва Франция ташқи ишлар министри Ж. Франсуа-Понсе иштирок этдилар.

ЎРТОҚ Л. И. БРЕЖНЕВ ВАРШАВАДАН МОСКВАГА ЖЎНАБ КЕТДИ

КПСС Марказий Комитети Бош секретари, СССР Олий Совети Президиумининг Раиси Л. И. Брежнев, КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси, СССР ташқи ишлар министри А. А. Громико 19 майда Варшавадан Москвага жўнаб кетдилар.

Аэропортда Л. И. Брежнев ва А. А. Громико ўртоқларни ПБИП Марказий Комитетининг Биринчи секретари Э. Герек, ПБИП Марказий Комитети Сиёсий бюроси аъзолигига кандидат, ПХР ташқи ишлар министри Э. Войташек, ПБИП Марказий Комитетининг секретари Е. Вашчук кузатиб қолдилар.

Кузатиб қолувчилар орасида СССРнинг ПХРдаги элчиси Б. И. Аристов, СССР ташқи ишлар министрининг ўринбосари А. Г. Ковалев ҳам бор эдилар.

КПСС Марказий Комитети Бош секретарининг ёрдамчилари А. М. Александров, А. И. Блатов ҳам Москвага жўнаб кетдилар.

(ТАСС).

МЕҲНАТ ВЕТЕРАНИ ЮБИЛЕЙИ

Ғуломмаҳмуд ака Абдуллаевнинг бутун умри қадрдон хўжалиги — Тошкент районидаги К. Маркс номли колхоз билан чамбарчас боғлиқдир. У 51 камбағал деҳқон уюшган «Қизил партизан» қишлоқ хўжалиги артелини ташкил этганлардан бири бўлган. Ғуломмаҳмуд ака ярим асрдан буён бутун куч-ғайратини, билим ва тажрибасини колхоз ишлаб чиқаришини мустаҳкамлаш ва ривожлантиришга сарфлаяпти. У 40 йилдан буён ана шу хўжаликни бошқариб келмоқда.

Унинг раҳбарлигида колхоз областнинг илғор хўжаликларидан бирига айланди, Хўжалик ҳар йили республика пойтахти меҳнаткашлари дастурхонига 10 минг тоннадан кўпроқ деҳқончилик ва чорвачилик маҳсулотлари тортиқ қилмоқда.

Ватан колхоз раисининг фидокорона меҳнатини юқори баҳолади. Унга Социалистик Меҳнат Қаҳрамони юксак унвони берилган. Ғ. Абдуллаев Ленин ордени ва беш марта Меҳнат Қизил Байроқ ордени билан тақдирланган. Яқиндагина эса у яна бир ҳукумат мукофоти — «Халқлар дўстлиги» ордени билан тақдирланди.

17 майда КПСС Марказий Комитетининг аъзоси, СССР Олий Советининг депутати, Тошкент область партия комитетининг биринчи секретари М. М. Мусаханов унга Ватаннинг бу юксак мукофотини топширди.

Шу куни колхоз меҳнаткашлари, Тошкент райони жамоатчилиги Ғуломмаҳмуд Абдуллаев туғилган куннинг 80 йиллигини тантанали вазиятда нишонладилар. Колхоз ишлаб чиқариши ветеранининг юбилейига бағишланган кечага ишлаб чиқариш илғорлари, меҳнат ветеранлари, партия ва совет ходимлари, юбилярнинг қариндош-уруғлари ва дўст-биродарлари, кўпгина меҳмонлар тўпландилар.

Область партия комитетининг секретари А. И. Икромов Ўзбекистон КП область комитети ва область ижроия комитетининг юбилярга табригини ўқиб эшиттирди.

Тантанали кечада сўзга чиққан Ўзбекистон ССР қишлоқ хўжалиги министри А. Уркинбоев, республика гўшт-сут саноати министри М. Йўлдошев, Тошкент қишлоқ хўжалиги институтининг ректори Э. Шайхов, Тошкент районидаги «Ўзбекистон ССР 50 йиллиги» колхозининг раиси, Социалистик Меҳнат Қаҳрамони Т. Мирзаев, Янгийўл районидаги «Коммунизм» колхозининг раиси, Социалистик Меҳнат Қаҳрамони М. Исматов ва бошқалар Ғуломмаҳмуд ака Абдуллаевни шонли юбилейи билан қизғин ва самимий табрикладилар ҳамда унга сиҳат-саломатлик, узоқ умр, меҳнатда янги муваффақиятлар тиладилар.

ПАРТИЯ ХОДИМИ МИНБАРИ

РЕЗЕРВЛАР — ИШЛАБ ЧИҚАРИШГА

Районимиз партия ташкилотлари КПСС XXV съезди, КПСС Марказий Комитетининг ноябрь (1979 йил) Пленуми қарорлари ва КПСС Марказий Комитети Бош Секретари, СССР Олий Совети Президиуми Раиси ўртоқ Л. И. Брежневнинг нутқларида баён этилган йўл-йўриқлар ва кўрсатмаларни амалга ошира бориб, саноатда юксак меҳнат самарадорлигига эришиш, сифатли маҳсулотлар ишлаб чиқаришни кўпайтириш, кадрларни жой-жойига қўйиш ва мусобақага раҳбарликни янада яхшилаш масалаларига алоҳида эътибор бериб келмоқдалар.

Район партия комитети корхоналардаги бошланғич партия ташкилотлари, коммунистлар активлигига таяниб, давлат планлари ва олинган социалистик мажбуриятларнинг муддатидан илгари ошириб бажарилишига эришмоқда. Бунда ички резервларни тўла ишга солиш, тежамкорлик ва рационализаторлик ҳаракатини ривожлантириш катта аҳамият касб этмоқда.

Саноат корхоналаридаги партия ташкилотлари ишлаб чиқаришга раҳбарликни такомиллаштириш йўлида конкрет тадбирларни амалга оширмоқдалар. Айниқса, мураббийлик ҳаракати кенг қулоч ёймоқда. Мураббийлик ҳаракатини координациялаш район штаби бу муҳим ишни доимий ўз назорати остига олгани учун корхоналарда ишчи ёшларнинг қўнимсизлиги барҳам топаяпти.

Оққўрғон тикувчилик-галантерея фабрикасига ҳар йили ўнлаб ёшлар қабул қилинар, лекин кўп вақт ўтмай уларнинг анча-мунчаси корхонадан кетиб қоларди. Район партия комитети бу масалага бефарқ қараб туролмади. Фабрика партия ташкилоти билан биргаликда ёшлар тарбияси масаласини жиддий муҳокама қилди. Фабрикада ўтган йиғилишларнинг бирида илғор ишчилар, партия аъзолари А. Умарова, Қ. Исмоилова, Т. Абдуқаюмова, С. Байрамова, Г. Сайфулина ва М. Ашуровалардан иборат корхона мураббийлик ҳаракати штаби тузилди. Штаб партия ва комсомол ташкилотлари кўмагида ишчи ёшлар билан ишлашни яхши йўлга қўйди. Ўз касбига ихлос қўйган фабрика ёшлари ҳозирги пайтда «Ўнинчи беш йилликнинг ёш зарбдори» номини олиш учун курашмоқдалар.

Алимкент пахта тозалаш заводида А. Д. Кузьмина, Л. В. Нижельская, Ф. И. Пономаренко, Н. Нурматов ва Э. Фоизовлар меҳрибон мураббийлардир. Бу коммунистлар вақти-вақти билан партия йиғилишларида ҳисоботлар билан чиқишяпти.

Алимкент пахта тозалаш заводи коллективи социалистик мусобақани тўғри ташкил қила олганлиги учун бир неча йилдан бери район корхоналари ичида илғорликни қўлдан бермай келмоқда. Заводда рационализаторлик ҳаракати партия ташкилоти томонидан қўллаб-қувватланмоқда. Биргина ўтган йилнинг ўзида ўнга яқин рационализаторлик таклифлари ишлаб чиқаришга жорий этилди. Натижада корхонада меҳнат унумдорлиги ва ишлаб чиқарилаётган маҳсулотнинг сифати сезиларли даражада ортди.

Корхона партия ташкилоти ҳузурида сифат комиссияси ҳам ишлаб турибди. Комиссияга кекса коммунист Ф. И. Пономаренко раҳбарлик қилмоқда. Яқинда комиссия аъзолари Фарид Насимов ва Маҳкам Бекмуродовлар бошлиқ бригадаларда план кетидан қувиб, маҳсулот сифатига эътибор бермай қўйилганлигини аниқлашди. Масала партия бюроси йиғилишига қўйилди. Бу камчилик атрофлича муҳокама қилиниб, айбдорларга тегишли жазо берилди.

Бу тадбир ишда кескин бурилиш ясади. Бригадаларнинг аъзолари ҳозирги кунда ҳафтанинг ҳар сешанбасида «Фақат Сифат белгиси билан маҳсулот ишлаб чиқарамиз!» шиори остида ишламоқдалар. Заводда социалистик мусобақанинг ошкоралигига ҳам алоҳида эътибор берилмоқда. Биринчи квартал якунига кўра Ҳ. Ҳасанов бошлиқ бригада биринчи ўринни эгаллади. Энг илғор ишчилар эсдалик совғалари билан мукофотландилар. Коммунистлар сардори Юнус Одиловнинг ўзи ҳам ишда шахсий намуна кўрсатиб келмоқда. У ойлик ва квартал планларини доим ошириб бажармоқда.

Оққўрғон пахта тозалаш заводининг иши район коммунистларининг конференциясида, бюро йиғилишида бир неча марта муҳокама этилди. Конференция ва бюро қарорлари корхона коммунистларининг йиғилишларида ҳар томонлама ўрганиб чиқилиб, камчиликларни бартараф этиш юзасидан тегишли тадбирлар белгилаб олинди. Қарорлар ижроси юзасидан қаттиқ назорат ўрнатилди. Бу, албатта ишлаб чиқаришга ижобий таъсир кўрсатди. Завод маҳсулот ишлаб чиқариш ва реализация қилиш 1979 йил плани ва 1980 йилнинг биринчи квартали планини анча ортиғи билан адо этди. Ваҳоланки, завод ҳозир реконструкция қилинмоқда.

Айниқса, доҳиймиз В. И. Ленин таваллудининг шонли 110 йиллиги шарафига ўтказилган социалистик мусобақа янги самаралар берди. Мусобақада, тикувчилик-галантерея фабрикаси коллективи ғолиб чиқди. Пландаги 1577 минг сўм ўрнига 1616 минг сўмлик маҳсулот реализация қилинди. Бу ўтган йилнинг шу давридагига нисбатан 39 минг сўм кўпдир.

Алимкент, Оққўрғон пахта тозалаш заводлари, «Госкомсельхозтехника» район бирлашмаси коллективлари ҳам биринчи квартал планларини анча ортиғи билан бажаришга муваффақ бўлдилар. Районимиздаги ҳар тўрт саноат корхонасининг бири область партия комитети, область ижроия комитети, область касаба союзлари Совети ва область комсомол Комитетининг «Ленин фахрий ёрлиғи» билан тақдирланди. Биринчи бўлиб бундай шарафга «Госкомсельхозтехника» район бирлашмаси меҳнат аҳли сазовор бўлди. Беш йиллик планларини барвақт бажарган 950 нафар киши ва 52 коллектив ҳам «Ленин фахрий ёрлиғи» билан мукофотланди. Беш йиллик машъаллари Владимир Рузанов, Антонина Мамишева, Эркин Фоизов, Зайтуна Эргашева, Ҳамза Ҳалилов, Энвер Сафаров ва Азиза Умаровалар ҳозир ўн биринчи беш йиллик ҳисобига меҳнат қилмоқдалар.

Районимиз саноатчилари ўнинчи беш йилликнинг ҳал қилувчи йилида пландаги 510 миллион 25 минг ўрнига 516 миллион 55 минг сўмлик маҳсулот реализация қилиш мажбуриятини олганлар. Ўнинчи беш йилликни муддатидан илгари бажаришга аҳд-паймон қилган районимизнинг шонли ишчилар синфи ой сайин янгидан-янги ютуқларни қўлга киритмоқда.

Ш. ГАТАУЛИН,
Оққўрғон район партия комитетининг иккинчи секретари.

ЎЗБЕКИСТОН ССР ва Ўзбекистон Компартияси 50 йиллиги номли тикув ишлаб чиқариш бирлашмаси коллективи ҳунар-техника билим юртини тугатиб келаётган ёшлар ҳисобига мустаҳкамланиб бормоқда. Билим даргоҳини битириб келган қизлар қисқа муддатда илғорлар сафидан ўрин олишяпти. Суратда: 5-ҳунар-техника билим юртининг битирувчилари Умида Ниғматова, Гулчеҳра Йўлдошева, Нина Токарева ва Мастура Муротова.

А. Усмонов ва Р. Шамсутдинов фотоси.

(ЎзТАГ).

ИЛҒОР ТАЖРИБА МАКТАБИ

КОММУНИСТИК партия ва совет ҳукумати жамоат чорвачилигини ҳар томонлама кенг ривожлантиришга йил сайин катта эътибор бериб келмоқда. Кейинги пайтда бу соҳада илмий-техника тараққиётини жадаллаштириш муҳим эканлигини ҳисобга олиб амалий чоралар кўрилмоқда.

1979 йилда Ўзбекистон чорвачилик илмий тадқиқот институти қошида чорвадорларнинг илғор тажриба мактаби очилганлиги бу соҳа кадрлари малакасини оширишда муҳим роль ўйнаётир. Мактаб икки бинодан яъни ўқув корпуси ҳамда 60 ўринли ётоқхонадан иборат. 120 ўринли тўртта ўқув синфлари соғиш аппаратлари ва чорвачиликка зарур бўлган барча ускуналар билан жиҳозланган. Мактаб кутубхонасида эса чорвачиликка оид кўплаб китоб ва плакатлар мавжуддир.

Ётоқхонадаги хоналарнинг ҳар бири икки-уч кишига мўлжалланган бўлиб, ҳамма қулайликлар яратилган.

Ўтган йилнинг ўзидаёқ илғор тажриба мактабида республиканинг ҳамма областларидан келган 378 соғувчи-операторлар, чорва фермаларининг механиклари, наслчилик ишлари бўйича зоотехниклар бир ойлик ҳамда 15 кунлик комплекс курсларда билим ва малакаларини ошириб қайтдилар. Уларга институтнинг кўзга кўринган олимлари чорвачиликнинг ҳамма соҳалари бўйича қизиқарли лекциялар ўқидилар ва амалий машғулотлар ўтказдилар. Шунингдек, малака оширишга келган барча чорвадорларга республикамизнинг донгдор сут соғувчи-оператори, СССР Давлат мукофотининг лауреати, Социалистик Меҳнат Қаҳрамони Анастасия Ивановна Чудная ўзининг бой тажрибасини ўргатади.

Бу йил Тошкент область партия комитети чорвадор кадрларнинг малакасини ошириш борасида катта ишлар қилаётир. Барча хўжаликларнинг зоотехниклари, ветврачлари, техник-осеминаторлари ва ферма механикларининг малакасини ошириш учун бир ҳафталик семинарлар ўтказилди. Шу йилнинг ўтган тўрт ойи мобайнида 220 дан зиёд чорвадор ана шу малака ошириш семинарларида иштирок этдилар ва олган билимларини ўз хўжаликларида амалда қўлламоқдалар. Бу борада айниқса Бўка, Бўстонлиқ, Калинин ва Ўрта Чирчиқ районларининг чорвадорлари бошқаларга ўрнак бўлишмоқда.

Ҳ. РАҲМАТОВА,
Ўзбекистон чорвачилик илмий тадқиқот институти қошидаги илғор тажриба мактабининг мудири.

«ГЛОБУС» МАШҒУЛОТИ БОШЛАНДИ

Залга йиғилган йигит-қизларнинг аксарияти ишлаб чиқаришдан ажралмаган ҳолда олий ва ўрта махсус билим юртларида таълим оладилар. Ишдан бўш соатларида эса ҳамкасблари даврасида турли мавзуларда лекция ва суҳбатлар ўтказишга одатланишган. Область комсомол комитети ёш лекторлар маҳоратини ошириш, билим доирасини кенгайтириш мақсадида яқинда махсус мактаб ташкил этди. Мактабга «Глобус» деб ном берилди.

«Глобус» машғулотларида областимизнинг 30 та шаҳар ва районларидан келган 200 нафар йигит-қиз қатнашмоқда. Улар бир йил давомида коммунистик пропаганда асослари, нотиқлик санъати, лекция ва суҳбатлар сифати ҳамда самарадорлигини ошириш омилларини пухта ўрганадилар. Амалий машғулотларни эса цех ва дала шийпонларида, ферма ва отарларда ўтказишади.

Лекциялар олдидан жойларда социал тадқиқот ишлари олиб борилиб, тингловчиларнинг қизиқишлари ўрганилади. Шунга қараб маълум соҳаларга ихтисослашган ёш лекторлар лекция ва суҳбатлар ўтказишга юборилади.

Лекциялар таъсирчанлигини ошириш, мазмунини бойитиш ёш лекторлардан биринчи галда талаб қилинадиган вазифадир. Шу боисдан ҳам улар машғулотларда партия, комсомол ходимлари, олий ўқув юртлари ўқитувчилари ўқиган лекцияларни алоҳида конспект қилиб борадилар. Ўқиш тугагач, аудиторияда олган билимлари юзасидан имтиҳон топширадилар.

Яқинда «Глобус»нинг биринчи машғулоти бўлиб ўтди. Машғулотни область комсомол комитетининг секретари А. С. Раззоқов кириш сўзи билан очди. Сўнг ёш лекторлар ҳузурида Ўзбекистон ССР Фанлар академияси Шарқшунослик институтининг илмий ходими, тарих фанлари кандидати Ю. Абдуллаев «Ҳозирги халқаро ёшлар ҳаракатининг актуал масалалари» деган темада лекция ўқиди.

Ўша куни Варшава шартномасида қатнашувчи давлатларнинг Декларациясини омма ўртасида кенг пропаганда қилиш бўйича махсус группа тузилди.

КАМОЛОТ ЙЎЛИДАН

ИШЧИ НОМИ — ШАРАФЛИ НОМ

Нафиса опа ҳунар-техника билим юрти ўқувчилари билан учрашувдан қайтиб цехга кираркан, бир дақиқа қалбини ажиб туйғулар қамраб олди. «Вужудидан ғайрат ёғилиб турган қандай ажойиб ёшларимиз бор-а? Уларга қараб ҳаётга, меҳнатга ташналик ифодасини кўрасан киши». Нафиса опанинг ўзи, қадрдон корхонаси, ҳамкасблари ҳақидаги ҳаяжонли ҳикоясини болалар жуда қизиқиш билан тинглашди. Сўнг, улардан кўпчилиги сўзга чиқиб, ўқишни битиришлари билан албатта мураббий ишчи Нафиса опа Ортиқова меҳнат қилаётган пойтахтдаги тикувчилик бирлашмасига боришларини айтишди. Сўзларининг охирида эса биз ҳам сиз азиз ветеранлардек ленинчасига меҳнат қиламиз, деб ваъда беришди.

Нафиса опа ана шуларни ўйларкан, қалби фахрланиш ҳислари билан тўлиб-тошди. Беихтиёр ўзининг дастлабки ишга келган дамлари, жонажон корхонасининг камолот йўли ҳақида ўйлаб кетди.

1951 йил ўнинчи феврали эди ўшанда. У пайтларда корхона ўрнида кичкинагина артель бор эди. Бир цехда 24 киши ишлардик, деб ҳикоя қилади Ортиқова.

— Пахталик фуфайка ва шимлар тикардик. Артель цехлари тор бўлиб, ҳар бир цехда ўн икки-ўн учтадан машина бўларди. Бу ҳам бўлса эски, кам унум машиналар эди. Қишда машиналар баъзан яхлаб қоларди. Печка ёқиб уларни иситиб ишга туширардик. Шундай шароитда бўлса ҳам планлар доимо ошириб бажариларди. Мана энди техника тараққий этиб, янги серунум машиналар чиқди. Ҳозир шароитларимиз яхши. Цехлар кенг, иссиқ. Ишлар поток линия усулида ташкил этилган.

Менинг ўзим тўққизинчи беш йилликда икки беш йиллик планини бажарган эдим. Ўнинчи беш йилликда ҳам икки беш йиллик топшириғини бажариш мажбуриятини олганман. Буни Ленин туғилган кун — 22 апрелда бажаришга сўз берганман. Ҳозир хотин-қизлар учун кўйлак, халатлар тикаяпмиз. Маҳсулотимизнинг қарийб 50 проценти давлат Сифат белгиси билан тикилаяпти.

Корхонанинг бугунги камолоти кишини қувонтиради. Кичик артель ўрнида бугунги кунда кўп қаватли бинода жойлашган, фан ва техниканинг сўнгги ютуқлари асосида яратилган серунум дастгоҳлар ўрнатилган олтита цех бор. Бу цехларда 1 минг 200 дан ортиқ ишчи-хизматчилар меҳнат қилишади. Уларнинг аксарияти хотин-қизлар. Биргина шу фактнинг ўзи «Туркистон халқлари ҳам халқ хўжалигининг турли соҳаларида қўлга киритган муваффақиятлари билан мамлакатимизда коммунизм қурилишига муносиб ҳисса қўшадилар»,— деган доҳий Лениннинг башоратининг нечоғлик тўла-тўкис рўёбга чиқаётганлигини кўрсатади. Бу ленинча миллий сиёсатнинг тантанаси мисолидир. Шунинг учун ҳам бирлашма коллективи доҳиймиз Владимир Ильич Лениннинг 110 йиллик муборак тўйини муносиб кутиб олдилар. Шуниси диққатга сазоворки, умумий маҳсулотнинг 34 процентдан зиёди давлат Сифат белгиси билан тайёрланмоқда. Шу йили яна икки маҳсулот ана шу фахрий беш-қиррага сазовор бўлди. Ишлаб чиқариш самарадорлигини оширгани ва иш сифатини яхшилагани учун бирлашма коллективи Бутуниттифоқ Халқ хўжалик ютуқлари кўргазмасининг Фахрий ёрлиғини олди. Бугунги кунда бирлашма цехларида хилма-хил атлас ва кремплиндан тайёрланаётган миллий аёллар кўйлаклари, халатлар, мактаб ўқувчилари учун форма ва кўйлакларни ҳамма жойда севиб харид қилишмоқда.

Шу ютуқларнинг барчасида ўзи ва ҳамкасбларининг изланишлари, фидокорона меҳнатлари ётганини Нафиса опа яхши билади. Ана шуларни ўйларкан, Нафиса опанинг ёдига корхона ривожига муносиб ҳисса қўшаётган жуда кўплаб шогирдлари тушди. Шогирдлар... Улар бамисоли устознинг қаноти. Шогирдсиз устоз эса қанотсиз қушга ўхшайди...

Фабрикага жуда кўп ёшлар келишади. Ҳар йили опа 5—6 шогирд тайёрлайди. Ҳозир шогирдлардан Зарифа Абдуллаева, Муҳайё Носирова, Ҳанифа Турғунова, Собира Алимуҳамедовалар яхши ишлаб, устозининг хизматларини оқлашмоқда.

Нафиса опа шогирди Собира Алимуҳамедованинг фабрикага ишга келганини жуда яхши эслайди. Баланд бўйли, қотмадан келган Собира ийманибгина корхона остонасидан кириб келганига ҳам тўққиз йилдан ошибди. Нафиса опа унга касб сирларини, ҳаётга, меҳнатга муҳаббат қўйишни ўргатди. Бугунги кунда Меҳнат Шуҳрати ордени кавалери Собира Алимуҳамедова бирлашманинг машъалларидан ҳисобланади. У 1982 йил ҳисобига меҳнат қилмоқда. Ҳозир бирлашманинг 150 дан ортиқ тикувчилари беш йиллик шахсий планларини бажаришга сўз бериб меҳнат қилишмоқда. Улар қаторида Нафиса опанинг шогирди Шоҳида Каримова ҳам бор.

Нафиса опа ана шу шогирдларига меҳр билан боқаркан ўзининг корхонадаги 30 йиллик умри бекорга ўтмаганига ишонч ҳосил қилади.

... Нафиса опанинг ҳаёлини цехга кириб келган бирлашма директори Шоира Аҳмадалиеванинг овози бўлиб юборди.

— Ҳа, нималарни ўйлаб қолдингиз, Нафисахон?

—Ассаломалайкум, Шоира Собировна,— деди Нафиса опа директор томонга ўгирилар экан.— Ҳозиргина ёшлар билан учрашувдан келдим-у, беихтиёр жонажон фабрикамизнинг камолоти ҳақида ўйлаб кетдим. Ўтган йиллар мобайнида жуда катта юксалиш йўлини босиб ўтибмиз.

— Тўғри, бу йилги режалар ҳам катта. Маҳсулот ҳажмини ўтган йилгига қараганда 20 минг сўмга оширишимиз керак. Юзга яқин янги кийим-кечак моделларини ўзлаштирамиз. Буни бажариш эса сиз билан бизнинг меҳнатимизга боғлиқ...

К. КАРИМЖОНОВ.

ЕМ-ХАШАК ТАЙЁРЛОВЧИЛАР ВАХТАСИ

БИРИНЧИ ЎРИМДАЁҚ ЙИЛЛИК ОЗУҚА ҒАМЛАБ ҚЎЙИЛДИ

Тошкент областидаги «Чиноз» наслчилик совхоз-техникумининг чорвадорлари беданинг биринчи ўримидаёқ йиллик сенаж запасини тайёрлаб қўйдилар. Уч минг тонна витаминли озуқа траншеяларга бостирилди. Хўжалик механизаторлари беда ўрими бошланганидан буён ўрим-йиғим агрегатларини иккинчи марта бедазорларга чиқаришди.

Бу сафар ҳам бедапоялар мўл ҳосили билан кишини қувонтиради. 1,2 минг гектар майдоннинг ҳар гектаридан 150 центнердан пичан ўриб олинмоқда. Бундан аввал далалардан 180 центнердан беда ўриб олинган эди. Ем-хашак тайёрловчилар яна 4 минг тонна сенаж ғамлаб қўйишни мўлжалламоқдалар. Бундан ташқари, етти ўрим давомида кўплаб пичан, витаминли ўт талқони тайёрлаш мўлжаллаб қўйилди.

Ўрим-йиғим агрегатларидан кейин тупроқ ишлаш механизмлари дарҳол далага чиқарилади. Экинлар яхшилаб озиқлантирилади. Бу эса ўт-ўланларнинг ўсишини тезлаштириш, ўрим орасидаги вақтни қисқартириш имконини беради. (ЎзТАГ).

ТОШКЕНТ тепловоз депосининг электр цехида А. Султонов пешқадам ремонтчи-слесарлардан бири ҳисобланади. У меҳнатсеварлиги ва ўз ишига сидқидилдан муносабатда бўлиши билан коллектив ҳурматини қозонган.

В. Сироткин фотоси.

СИФАТЛИ ИШЛОВ БЕРИЛЯПТИ

ОКТЯБРЬ революцияси ордени кавалери Абдулла Омонтоев етакчилик қилаётган 3-бўлим пахтакорлари 610 гектар майдондаги ғўза парваришини илғор агротехника қоидалари асосида олиб бораётирлар. Механизаторлардан С. Ўразматов, Р. Исроилов, М. Наҳанбоевлар ўз агрегатлари билан ғўза қатор ораларини сифатли юмшатишяпти.

Бўлим меҳнаткашлари ўнинчи беш йилликнинг якунловчи йилида ҳар гектар майдондан 40 центнердан «оқ олтин» етиштиришни кўзлаяптилар.

С. АҲМЕДОВ,
1-«Пискент» совхози.

МУДДАТИДАН ИЛГАРИ

«Госкомсельхозтехника» Орджоникидзе район бирлашмаси ишчи-хизматчилари ўзаро социалистик мусобақани авж олдириб, меҳнатда янги-янги муваффақиятларни қўлга киритишяпти. Ойлик ва квартал ишлаб чиқариш планларини муддатидан илгари, ортиғи билан бажариб, сифат ва самарадорликка эришмоқдалар.

Коллективнинг А. Мирсодиқов етакчилик қилаётган— «КИР-1,5» маркали қишлоқ хўжалик машиналарини созловчи бригадаси аъзоларининг фаолияти алоҳида диққатга сазовордир. Бригада ярим йиллик планини тўрт ойда ўринлади. Яъни, 60 та «КИР-1,5» маркали машина муддатидан илгари, сифатли созланди.

Бу ютуқни қўлга киритишда слесарлардан Н. Орипов, Ҳ. Шералиев, А. Акромов ва М. Мирзааҳмедовлар бошқаларга ўрнак бўлишди. Улар ярим йиллик якунигача яна 20 та ана шундай машиналарни сифатли созлашга аҳд қилдилар.

Қ. КАРИМОВ.

Чет элларда

ХАБАРЛАР, ВОҚЕАЛАР, ЯНГИЛИКЛАР

ҚИТЪАЛАРДАН ДАРАКЛАР

● БЕРЛИН. Илмий ходимлар жаҳон федерациясининг бош ассамблеяси ГДР пойтахтида ўз ишини тугаллади. Ассамблея қатнашчилари — 30 мамлакатдан, шу жумладан СССРдан келган олим ва мутахассислар илмий ходимлар жаҳон федерацияси фаолияти масалаларини муҳокама қилдилар, социал иқтисодий проблемалар ва қуролсизланиш проблемаси борасидаги ҳисоботларни тингладилар.

● БАҒДОД. Иордания короли Хусайннинг Ироққа қилган бир кунлик расмий визити ниҳоясига етди. Иордания монархи визит давомида Ироқ президенти С. Ҳусайн билан музокаралар олиб борди.

Бу музокараларда икки томонлама муносабатларга ва уларни ривожлантириш истиқболлари масалалари муҳокама қилинди. Томонлар шунингдек актуал халқаро проблемаларни, биринчи навбатда Яқин Шарқдаги аҳволни муҳокама қилдилар. Музокараларда Фаластин муаммосига ва уни одилона ҳал этиш йўлларига, шунингдек араб халқларининг империализм ва сионизмнинг региондаги кирдикорларига қарши курашда куч-ғайратларини мувофиқлаштиришга алоҳида аҳамият берилди.

● ТОКИО. Жанубий Кореянинг бутун территориясида жорий этилган фавқулодда ҳолатга қарамай, Корея ярим ороли жанубида ҳукуматга қарши чиқишлар давом этмоқда. Бугун юзлаб студентлар Кванжу шаҳри кўчаларига чиқиб, Сеул режимидан фавқулодда ҳолат бекор қилинишини ва демократик ислоҳотлар ўтказилишини талаб этдилар. Маъмурлар намойишчилар устига полиция бўлинмаларини ташладилар. Улар таёқ ва кўздан ёш оқизувчи газни қўлладилар. Студентлар иккита полиция участкасини тор-мор қилдилар.

(ТАСС, 19 май).

ПЕКИННИНГ ИҒВОГАРЛИГИ

ХАНОЙ, 19 май. (ТАСС). Хитой маъмурлари Вьетнам чегараларида ўзларининг иғвогарлик ҳаракатларини кучайтирмоқдалар, дейилади ВСР ташқи ишлар министрлигининг Ханойдаги Хитой элчихонасига юборган ва бу ерда эълон қилинган нотасида.

Хитой ҳарбий хизматчиларининг бўлинмалари 10 ва 11 май кунлари Хоанглиеншон ва Каобанг вилоятлари районларида Вьетнам территориясига бостириб кирдилар. 13 майда Хатуен вилоятининг чегарадаги аҳоли пунктлари тўплардан ўққа тутилди. Бандитларча хуруж натижасида Вьетнам граждан аҳолисидан ўлган кишилар бор. Чегара районларининг аҳолисига катта моддий шикаст етказилди. Хитой ҳарбий ҳаво кучларининг самолётлари 14 майда Каобанг вилоятида ВСРнинг осмон чегарасига 20 километр ичкарига бостириб кирди.

Нотада қуролли иғвогарликлар кучайтирилиши билан айни бир вақтда Хитой маъмурлари Вьетнамга яна дўқ-пўписа қилаётганликлари уқтириб ўтилади. Пекин чегара районларида кескинликни атайлаб кучайтирмоқда.

ВСР ташқи ишлар министрлиги Хитой томони ҳарбий авантюраларнинг оқибатлари учун тўла жавобгар эканлигини таъкидлаб ўтди.

НОРОЗИЛИК ЮРИШИ

ВАШИНГТОН, 19 май. (ТАСС). Бу ерда ишсизликка қарши норозилик юзасидан ўтказилган миллий маршда АҚШнинг турли шаҳарлари ва штатларидан келган минглаб америкаликлар қатнашдилар. Юриш: «Ёшлар ўртасида ишсизлик тугатилсин, тинчлик ва адолат бўлсин» деган шиор остида ўтди. Намойиш қатнашчилари Вашингтон маъмуриятининг қуролланиш пойгасини кучайтиришга, мамлакатнинг бусиз ҳам ҳаддан ташқари қаппайиб кетган ҳарбий бюджетини кўпайтиришга, ижтимоий-иқтисодий программаларга ажратилган маблағни қисқартиришга қаратилган сиёсатини танқид қилдилар.

Бизнинг федерал хазинамизда социал эҳтиёжларга маблағ топилмай турган бир пайтда, ундан кўп миллиардлаб доллар пуллар қурол-яроғларнинг янги турларини яратишга осонгина ажратиб берилмоқда, деди намойишдан кейин Капитолий биноси ёнида ўтказилган оммавий митингда конгресс аъзоси Ж. Коньерс.

Американинг таниқли жамоат арбоби, негрларнинг гражданлик ҳуқуқлари учун атоқли курашчи Ж. Жексон ўз нутқида «Қўшма Штатлар чуқур ички иқтисодий кризисга мубтало бўлиш билан бирга дунёда янги вайронгарчилик уруши чиқиш хавфини туғдирадиган вазиятни вужудга келтирмоқда», деб таъкидлади.

Ишсизликка қарши миллий норозилик юриши Қўшма Штатлар аҳолисининг энг зарур эҳтиёжларига маъмуриятнинг ва Америка конгрессининг эътиборини қаратиши лозим, деб таъкидлади.

БУГУН ТОШКЕНТДА ОСИЁ, АФРИКА ВА ЛОТИН АМЕРИКАСИ МАМЛАКАТЛАРИ VI ХАЛҚАРО КИНОФЕСТИВАЛИ ОЧИЛАДИ

ЭЗГУ НИЯТЛАР КЎРИГИ

Қосим ЭРГАШЕВ,
Ўзбекистон ССР Министрлар Совети кинематография Давлат комитети раисининг ўринбосари, Халқаро Тошкент кинофестивали директорининг ўринбосари.

РЕСПУБЛИКАМИЗ пойтахти Тошкент бугун яна улуғ тантана даргоҳга айланган. Унинг бағридаги кенг санъат кошонасида Осиё, Африка ва Лотин Америкаси мамлакатларининг Халқаро VI Тошкент кинофестивали тантанали очилади. Уч қитъа кинематографчилари ўзларининг халқаро кинофорум учрашувларини бошлайдилар. Бундан олдин ўтган анъанавий Халқаро Тошкент кинофестиваллари тажрибаси Осиё, Африка ва Лотин Америкаси мамлакатлари кинематографчиларининг доимий ривожи ҳамда Тошкент кинофорумининг жаҳон прогрессив кино санъатининг тараққиётида тутаётган ўрни жаҳон жамоатчилигига маълум.

Кино санъати бугунги кунда ўз руҳи, ўз ғояси билан инсоният бадиий маданиятининг қимматли хазинаси, халқ оммасини тарбиялашдаги муҳим воситаси, кишилар дунёқараши ва эстетик дидини шакллантиришда муҳим бир қурол бўлиб қолганлиги ҳаммага равшандир.

1968 йилдан буён ўтказилаётган Тошкент фестивали. Унинг характерли белгиси — интернационализм ва бирдамлик руҳида ўтаётганлигида бўлса, асосий мақсади эса Осиё, Африка ва Лотин Америкаси кино санъатининг энг яхши намуналарини аниқлаш ва рағбатлантириш, турли мамлакатлар кинематографчилари ўртасида ижодий ҳамкорликни ривожлантириш, халқлар ўртасидаги дўстликни тобора мустаҳкамлаш йўлидаги хизматлари билан белгиланмоқда.

1968 йилги 1-Тошкент фестивалида 49 мамлакатнинг кино санъаткорлари иштирок этишган бўлса, уларнинг сони навбатдаги анжуманларда ошиб борди. 1978 йилги V кинофестивалда жаҳондаги 84 давлат делегацияси иштирок этди: булардан 22 таси Осиё қитъасидан, 34 таси Африкадан, 11 таси Лотин Америкасидан, 3 таси Австралия ва Океаниядан, 7 таси социалистик тузумдаги давлатлардан, 5 таси Европадаги капиталистик мамлакатлардан, 2 таси Шимолий Америкадан бўлиб, БМТ, ЮНЕСКО, Фаластин Озодлик ташкилотлари ва Чили ватанпарвар кучлари ҳам Тошкент киноанжуманига меҳмон бўлиб келдилар. Фестиваль амалий жиҳатдан уч қитъа уфқларидан ошиб бутун ер юзи кино санъатининг байрамига айланган эди. Сенегаллик санъаткор Полен Виэйра анжуман кунларида бўлган бир суҳбатда: «Биз бу ерга турли халқларнинг санъати билан танишиш учунгина эмас, янги ҳаёт қуришда совет халқи орттирган тажрибани ўрганиш учун ҳам келамиз, бу ўринда эса Тошкент фестивали ёш Африка мамлакатларининг кинематографчилари учун университет хизматини ўтамоқда», — деган эди.

Тошкент фестивалининг яна бир хусусияти шундаки, Осиё, Африка ва Лотин Америкаси давлатларининг турли савияда яратилган фильмлари, ранг-баранг тажриба ва услубдаги санъаткорларнинг ижодий изланишлари, ютуқлари шу фестивалда юзлаштирилади ва жаҳон кино санъатининг ривожланишидаги асосий тенденцияларни аниқлаб олишга катта ёрдам беради. Чунки, фестиваль фильмларида бутун ер юзи халқларининг ижтимоий ҳаётида юз бераётган турли ўзгаришлар ўз ифодасини топади. Тошкентга меҳмон бўлиб келган дўстларимизнинг кино асарларида уларнинг фаровон ҳаёт учун интилиши ва ўйлари, неоколониализм, босқинчилик сиёсатига қарши кураши ўз аксини топади.

VI Халқаро Тошкент фестивали республикамиз маданий ҳаётидаги бу йилги энг йирик анжуманлардан биридир. У бутун ер юзида умумбашарий ғояларнинг тантанаси: тинчлик, ижтимоий тараққиёт ва халқлар озодлиги учун хизмат қилишига ҳеч шак-шубҳа йўқ.

ДЎСТЛИК—ИЛҲОМ МАНБАИ

ТОШКЕНТ фестивалида киносанъаткорлар ўзларининг ижод намуналарини намойиш этадилар, экран санъатининг янги юлдузлари кашф қилинади ва фестиваль қатнашчиларининг ўзаро ҳамкорлиги янада мустаҳкамланади.

— Биз учун Тошкентдаги учрашув — маҳорат мактабидир, — дейди таниқли грузин актрисаси Софико Чиаурели. — Бундан ташқари, бу анжуман — дўстлик тантанаси, инсоний муносабатлар мактаби ҳамдир. Чунки дўстлар даврасида бўлганингда — ҳасратинг икки ҳисса камайиб, қувончингга қувонч қўшилади.

Режиссёр Р. Чхеидзенинг «Солдат отаси» фильми бутун дунёни айланиб чиқди. Атоқли киноактёр Серго Закариадзе ўйнаган грузин деҳқони — Георгий Махарашвили образи совет воқелигини белгилайдиган халқларимизнинг бирдамлиги ва интернационал қардошлиги негизида шаклланган ўзига хос ёрқин миллий характерни мужассамлаштирган. «Солдат отаси» фильми Иттифоқимиздагина эмас, чет эл экранларида ҳам фашистона ваҳшийлик ва жоҳилликка қарши, гуманистик ғояларни ҳимоя қилишга чорловчи санъаткорнинг оташин сўзи сифатида жаранглайди.

Бугунги кунда ҳам грузин кино санъатида, миллион-миллион томошабинларга манзур бўлаётган, талант ва маҳорат билан яратилаётган асарлар етакчи роль ўйнамоқда. Матбуот саҳифаларида сўнгги йилларда кўпгина ёрқин ва ижодий ўзига хос фильмлар пайдо бўлганлиги қайд қилинди. Айниқса, режиссёр С. Долидзенинг «Ўтмиш билан учрашув», Т. Абуладзенинг «Мен бувим, Илико ва Илларион», Э. Шенгелия ва Т. Молиаванинг «Оқ карвон», М. Кабахидзенинг «Тўй» ва «Соябон», М. Кокочашвилининг «Миха», Г. Шенгелиянинг «Алавердоба», Т. Талавандашвилининг «Ботаётган қуёш», Л. Гогоберидзенинг «Шахсий масала бобида бир неча суҳбат» каби асарларни эслаш жоиздир.

Ҳар йили «Грузияфильм» тўлиқ метражли 8 та бадиий фильмни суратга олади. Кейинги йилларда грузин фильмининг ижодкорлари кўпгина кино кўрикларида иштирок этишиб бир неча бор таҳсинга сазовор бўлдилар.

Ўтган сафарги Тошкент фестивалида Грузия кинематографчилари режиссёр Н. Мчедлидзенинг «Ҳақиқий тбилисилик ва бошқалар» асарини намойиш этдилар.

Фестивалда режиссёр Б. Чхеидзенинг «Енилғи қуювчи» қисқа метражли фильми ҳам муваффақият қозонган эди. Шунингдек, томошабинлар режиссёр К. Гамбашидзенинг Рача этник группаси ҳақидаги ҳужжатли лентасини ва А. Касрадзенинг «Сўнгги томчи» мультфильмлари билан ҳам танишишга муяссар бўлган эдилар.

Арман кино санъати услубига реалистик ва романтик, прозаик ва поэтик йўналишларни бирлаштириш хосдир. Улар ўзларининг энг яхши асарларида оғир тарихий синовларни бошдан кечирган ва мамлакатимизнинг барча меҳнаткашлари билан бирга улуғ ғалабага эришган халқнинг маънавий негизини маҳорат билан кўрсатиб бермоқдалар.

Арман киносининг усталари С. Кеморков ва Э. Карамянларнинг лентага туширган инқилобнинг афсонавий қаҳрамони, жасур ва қўрқмас ленинчи — Камо ҳақидаги трилогияси катта ҳодиса бўлди. «Шахсан таниш», «Фавқулодда топшириқ» ва «Камонинг сўнгги жасорати» деб номланган бу фильмлар янги инсонни тарбиялашга хизмат қилади. Ана шу муаллифларнинг енгилмас большевик—чекист Геворк Аторбекян фаолиятини ҳикоя қилувчи «Ярим тундан сўнгги портлаш» номли бадиий лентаси тарихий — инқилобий мавзуси билан юқорида тилга олинган фильмларга яқин туради.

Арман кинематографчиларига катта шуҳрат келтирган асарлардан яна бири — ҳаққоният ва нафосат туйғуларига тўла «Учбурчак» фильмидир. Режиссёр Г. Маляннинг оддий меҳнаткаш темирчи ҳақида ҳикоя қилувчи бу кинолентасининг асосини халқлар дўстлиги мавзуи ташкил этади.

Халқаро Тошкент фестивалида Эдмонд Кесаяннинг «Унитилган эртаклар дараси» фильми муваффақиятли намойиш қилинди. Асар ижодкорлари севиш-севилиш ҳуқуқини ҳимоя қилишга интилган икки кишининг жиддий аҳлоқий конфликтини тадбиқ этишади. Бу муросасиз зиддиятда инсоний ҳалоллик ва самимият ғалаба қозонади.

VI Халқаро Тошкент фестивали барча қардош республика кино санъатининг байрамидир. У санъаткорлар учун илҳом манбаи, янги-янги ижодий режаларга туртки берувчи улкан дўстлик анжуманидир.

В. ВАЛИЕВ.

Халқаро Тошкент кино анжумани турли қитъа экран усталарининг ижодий мунозарасига бой бўлади. Суратда: (чапдан ўнгга) Афғонистонлик режиссёр М. В. Латифий, ўзбекистонлик санъаткор Б. Назаров, жазоирлик киноактёр Ҳ. Л. Абдураҳмон ва непаллик киноактриса Д. Сипк ўзаро суҳбатда.

А. Абалян фотоси.

ОЗАРБАЙЖОН КИНОСИ

ОЗАРБАЙЖОН кино санъати 60 йиллик тараққиёт йўлини босиб ўтди. Озарбайжон киноси инқилобдан илгари дунёга келди. 1916 йилда Бокудаги «Фильм» деб аталувчи акционер жамияти «Нефть ва миллионлар ҳукмронлиги» деган икки серияли картинани ҳамда «Яланғоёқ севги», «Хотин» қисқа метражли фильмларни ишлаб чиқарди. 1917 йилда режиссёр Б. Светлов Узеир Ҳожибековнинг машҳур «Аршин-мол-олон» музикали комедияси устида иш бошлади. Озар киноси Совет ҳокимияти йилларида чинакам халқ санъати сифатида тараққиёт йўлига чиқди. Йигирманчи йилларда кинохроника соҳасида дастлабки муваффақиятларга эришилди. 1923 йили Озарбайжон кинобошқармаси ташкил этилиб, тезда бадиий асарларга қўл урила бошланди. Москвадан, Ленинграддан, Украинадан тажрибали режиссёр ва операторлар таклиф этилди. Озарбайжон фотокинобошқармаси раиси, ажойиб ташкилотчи Шамил Маҳмудбеков миллий кадрлар тайёрлайдиган биринчи студияга асос солди. Таниқли драматург Жаъфар Жабборли, режиссёрлар М. Микаилов, Р. Тахмасиб, А. Кулиев, артистлар А. Тоиров, Л. Тахмасиб, Н. Гасановлар ана шу студияда таҳсил олганлар.

1933 йили экранларга чиқарилган режиссёр Н. Шенгелаянинг «Йигирма олти комиссар» фильми озарбайжон киносида катта воқеа бўлди. 1936 йилда эса томошабинлар биринчи овозли фильмни кўришга муяссар бўлдилар. Бу режиссёрлар А. Кулиев ва Г. Брагинскийларнинг «Олмос» картинаси бўлиб, унда қишлоқ муаллимаси Олмоснинг янги ҳаёт душманларига қарши мардона кураши тасвирланади.

Улуғ Ватан уруши йилларида Боку студияси асосан хроника билан шуғулланди. 1943 йили шу жойда ишлаётган ленинградлик режиссёр А. Иванов «Т-9 сувости қайиғи» деган қизиқарли саргузашт лентани суратга олди.

Урушдан кейинроқ режиссёрлар Р. Тахмасиб ва Н. Лешченколар «Аршин-мол-олон»ни қайта экранлаштириб, санъат мухлисларини чексиз шод этдилар. Бу комедияда хушовоз хонанда Рашид Бейбутовнинг бош ролда чиқиши картинага катта шуҳрат келтирди.

50-йилларда «Учрашув», «Севимли қўшиқ», «Униси бўлмаса, бунисй», «Қора қоялар» картиналари яратилди. И. Гурин ва А. Ибрагимовлар томонидан қўйилган Шарқ мамлакатларидан биридаги халқ ҳаёти ва кураши ҳақидаги «Иккаласи бир кварталдан», Т. Тоғизоданинг Совет Иттифоқи Қаҳрамони Меҳти Ҳусаинзода жасоратига бағишланган «Олис соҳилларда» фильмлари студиянинг эътиборини оширди.

60-йилларнинг бошларида «Озарбайжонфильм» студияси ижодкорлари музикали комедияларга, замонавий мавзуларга катта эътибор билан қарадилар. Озар киносининг заҳматкашларидан бири Аждар Ибрагимов «Мосфильм» ижодкорлари билан ҳамкорликда революциянинг содиқ жангчилари бўлган 26 комиссарнинг фожиали тақдири ҳақида ҳикоя қилувчи тарихий фильм яратди.

Озарбайжон киноси истеъдодли санъаткорлар билан бойиб, қаҳрамонона — ватанпарварлик, тарихий-инқилобий, маънавий-аҳлоқий мавзуларга бағишланган ажойиб лентасар яратилди. Булар «Менинг етти ўғлоним», «Учган гулханлар шуъласи», «Сизни унутмайман, муаллим», «Тергов давом этади», «Насимий» каби фильмлардир.

Студия ижодкорлари қардош республикадаги ҳамда чет элдаги ҳамкасблари билан доимо ижодий ҳамкорлик қилиб турадилар. Масалан, талантли актёр Нодар Шашик ўғли ўзбек кинорежиссёри Латиф Файзиевнинг «Ватан ўғлонлари» фильмида бош ролини ижро этди. Яқинда режиссёр Аждар Ибрагимов Туркиянинг «Тугра-фильм» студияси билан ҳамкорликда Шарқнинг Фарҳод ва Ширин севгиси ҳақидаги ўлмас афсонасини экранга кўчирди. Бу картина Нозим Ҳикмат пьесаси асосида бўлиб, «Севгим менинг — қайғум менинг» деб аталади...

Бугунги озарбайжон киноси намояндалари совет киносининг энг яхши анъаналарини давом эттира бориб, инсонпарварлик ғояларини тараннум этувчи ажойиб кинолентадар устида иш олиб бормоқдалар. Республикамиз бўйлаб ўтадиган Озарбайжон санъати кунларида ана шундай руҳда яратилган фильмлар билан танишишга муяссар бўламиз.

Ж. АСАДОВА.

Суратда: «Насимий» фильмидан кўриниш.

ОСИЁ, АФРИКА ВА ЛОТИН АМЕРИКАСИ МАМЛАКАТЛАРИ КИНОФЕСТИВАЛИ
Тошкент-80

КИНОФЕСТИВАЛЬ ЙЎЛДОШИ

БУГУН уч қитъа кино санъаткорлари иштирокида ўтказилаётган VI Халқаро Тошкент кинофестивалини кенг ва атрофлича ёритиб бориш мақсадида чоп этилувчи «Кинофестиваль йўлдоши» журналининг рус ва инглиз тилларидаги биринчи сони босмадан чиқди. Журнал титулига Осиё, Африка ва Лотин Америкаси мамлакатлари кино санъаткорларининг шиори «Тинчлик, ижтимоий тараққиёт ва халқлар озодлиги учун!» деб ёзиб қўйилган.

Журналнинг биринчи саҳифаси VI Халқаро Тошкент кинофестивалини ташкил комитетининг раиси, Ўзбекистон ССР Министрлар Совети раиси ўринбосари Р. Х. Абдуллаеванинг мақоласи билан очилади. Шу саҳифада журналхонлар СССР кинематографчилари союзининг биринчи секретари Л. Кулиджанов, Тошкент шаҳар халқ депутатлари ижроия комитетининг раиси В. Козимов сўзларини ўқийдилар. Фестивалнинг мазмунли ўтишини тилаб [illegible] СССР [illegible] — Л. Попов ва В. Рюминлар ўз табрикларини йўллашган.

Республика меҳнаткашлари ва ўз коллективи номидан Ўзбекистон ССР Олий Советининг депутати, В. П. Чкалов номли авиация ишлаб чиқариш бирлашмасининг [illegible] Н. Мамнонов кинофорумнинг муваффақиятли ўтишини тилаган.

Журналнинг [illegible] сонида ҳикоялар, актёр, режиссёрларнинг чиқишлари, фестиваль фильмлари хусусида киношунослар тақризлари, уч қитъа киносанъати кўзга кўринган намояндаларининг интервьюлари ўқувчиларда катта қизиқиш уйғотади. Журнал рангли фотосуратлар, чиройли безаклар билан юксак полиграфик санъатда босилган.

— Уч қитъа кинофестивалининг қатнашчилари, меҳмонлар ва кино санъатининг мухлислари ҳавола қилинаётган журналимизнинг ҳар сони биринчи марта икки тилда чоп этилмоқда, — дейди «Кинофестиваль йўлдоши» журналининг бош редактори, таниқли ўзбек ёзувчиси С. М. Кароматов биз билан суҳбатда. — Журнални безашда Ю. Кученков [illegible] актив иштирок этдилар.

«Кинофестиваль йўлдоши» журнали 20 мингдан ошиқ нусхада чоп этилган. Уни «Союзпечать» дўконларидан харид қилишингиз мумкин.

О. АПУХТИН.

«ДАШТДАГИ ҚУВҒИН»

Саргузашт жанрининг ўз қонун-қоидалари бор. Унда воқеа — ҳодисалар ўткир сюжетлар, кескин тўқнашувлар асосига қурилади. Кейинги йилларда саргузашт жанри қардош республикаларнинг, шу жумладан, Қозоғистон кино санъаткорларининг ижодида кенг ва чуқур акс этмоқда. Айниқса, «Транссибирь экспресси», «Атаманнинг тугатилиши» картиналари Иттифоқимизда ва чет элларда муваффақият билан намойиш этилмоқда.

Қозоқ кинематографчилари томонидан VI Халқаро Тошкент кинофестивалига тавсия этилган «Даштдаги қувғин» фильми бизни 20-йилларга етаклади. Картина Совет ҳокимияти учун олиб борилган ўша алангали йиллардан бир саҳифа очади.

...Бепоён қозоқ дашти. Инқилоб, янги замон нафаси бу ерларгача етиб келган. Асрий сукунат қўйнида мудраб ётган чўл ҳам оламшумул янгиликлардан жонлангандек эди. Бу ерга шаҳардан кичик командир Хомит махсус топшириқ билан юборилади. Бу топшириқ чўл бағрига яширинган [illegible] Кудра бошлиқ аксилинқилобчи тўдани тугатишдан иборат эди. Чўл Хомитга кураш, мардлик, синов майдонига айланади. Айёр ва ақлли атаман Кудра усталик билан Хомитни тузоққа туширади. Лекин Хомит тадбиркорлик қилиб унинг қўлидан чиқиб кетади. Бир қатор жиддий, хавфли тўқнашувдан сўнг Хомит Кудра тўдасига барҳам беради. Бу мураккаб ва оғир вазифани бажаришда йигитга гўзал ва севимли Ойкарам ёрдам беради.

Сценарист Анатолий Степанов ва режиссёр Абдулла Қарсакбоев ўз фильмларини ёрқин, бетакрор бўёқлар, ажойиб детаялар билан безаганлар.

Режиссёр Абдулла Қарсакбоев «Қозоқфильм» студиясида анча йиллардан бери самарали ижод қилиб келмоқда. У ўзини «Ташвишли тонг», «Болаликка саёҳат», «Менинг исмим — Хўжа», «Алломиш мактабга боради», «Менинг акам» фильмлари билан танилган.

«Даштдаги қувғин» фильмида бош ролларда талантли ёш актёрларни кўрамиз. Булар Дўскан Жўлжаксинов ҳамда Гуля Дўстмановалардир. Ўйлаймизки, уларнинг янги ишлари фестиваль экранидан муносиб ўрин олади.

Жамила НИШОНОВА.

КУРАШЧАН ФАЛАСТИНЛИКЛАР

ДУНЁНИНГ кўплаб тараққийпарвар кинематографчилари Исроил сионистларининг Америка империализмига таяниб амалга ошираётган босқинчилик ҳаракатлари, Миср президенти Анвар Садатнинг икки юзламачилик сиёсатини [illegible] муҳрлаб, уларнинг ҳақиқий башарасини кенг халқ оммасига очиб бермоқда.

Англиялик таниқли киноактриса Ваннесса Редгрейв яратган 3 соату 20 минут намойиш этиладиган «Фаластинликлар» ҳужжатли фильмининг ҳам шарҳини, ҳам автор текстини ўқиб, империалистик кучларнинг бу районда олиб бораётган [illegible] фош этиб ташлади.

Американинг озодлик ва тинчлик куйчиси Дин Рид Фаластин Озодлик ташкилотининг оташқалб раҳбари Ясир Арафат илтимосига биноан яқинда бадиий фильм учун киносценарий ёзиб тугатди.

Суриялик Муҳаммад Шоҳин, Маруан Муазен, Набил Маллеҳлар, ливанлик Борхон Алавие, Реда Миқсер, Гари Гарабедян, Хайри Сурур, жазоирлик Муҳаммад Салим Риад каби [illegible] фаластинликлар юртини талон-тарож қилган, минг-минглаб осойишта кишиларни қирғин қилган Америка гумашталари бўлган Исроил босқинчиларининг жонли кадрлар асосида жиноятчилигини айбламоқдалар.

Фаластин Озодлик ташкилотининг кинематографчилари жаҳон жамоатчилиги курашувчан кинематограф деб атади. Ҳақиқатан ҳам фаластинлик миллий операторлар шундай фильмлар суратга олишдики, бу фильмлар вақти келиб босқинчилар қора курсига ўтирганларида уларни жиноятчиликда айбловчи асосий ҳужжатлардан бири бўлади.

50-йилларнинг иккинчи ярмида Яқин Шарқ мамлакатлари Англия, Франция ва Исроил агрессиясидан батамом тозаланди. Лекин Исроил босқинчилари қўшни араб халқларининг бахтиёр турмуш кечиришини кўролмадилар ва 1967 йили Яқин Шарқнинг кўплаб мамлакатларига яна хоинона бостириб кирдилар. Миср, Ливан, Сурия, Иорданияда минглаб оддий кишилар бегуноҳ қурбон бўлдилар. 1969, 1970 ва 1973 йилларда Исроил империалистик кучлардан қуролланган ҳолда Ливанга бир неча марта агрессия ҳужумини уюштирди. Бундай агрессия ҳамон давом этмоқда. Исроил босқинчилари фаластинликларни қонуний ерлари — Иордан дарёсининг ғарбий қисми ва Ғозо вилоятидан қувиб чиқарди.

Фаластин Озодлик ташкилоти ўз қонуний ҳуқуқига эга бўлиш учун империалистик кучларга қарши кураш олиб бормоқда. Ана шу одилона курашда Фаластин миллий кинематографиясининг катта ишлари амалга оширилиб келмоқда.

Фаластин киноси 1967—68 йилларда, Исроил агрессияси жанубий Ливанда кучайган пайтда майдонга келди. Режиссёр Мутафо Абу Алининг 1970 йили «Қон ва қалб» [illegible] ҳужжатли фильми [illegible] кўрсатилди. 1972 йили эса ёш араб мамлакатларининг халқаро кинофестивалида бу фильм [illegible].

Фаластин Озодлик ташкилоти — Осиё, Африка ва Лотин Америкаси мамлакатларининг «Тинчлик, ижтимоий тараққиёт ва халқлар озодлиги учун» шиори остида ўтадиган анъанавий Тошкент Халқаро кинофестивалининг фаол иштирокчиси. Улар III фестивалда «Биз [illegible]», IV фестивалда «Кафр Шуба», V фестивалда эса «Ер куни» ва «Фаластин манзаралари» фильмларини муваффақият билан намойиш этдилар.

V фестиваль кунлари фаластинлик кинематографчилар [illegible] «Кфар Шуба» [illegible].

Фаластин кинематографчилари жангчи санъаткорлар. [illegible] 1976 йили Фаластин кинематографиясининг асосчиларидан бири, режиссёр ва оператор Ҳаний Жауҳария [illegible] ҳалок бўлди. 1978 йилнинг март ойида Исроил қўшинларига қарши [illegible].

«Фаластин кинематографчилари олдида ҳал этилажак кўп вазифалар турибди», — деган эди таниқли Фаластин режиссёри ва оператори Адиан Мдават [illegible]. [illegible]

Фаластин кинематографчилари VI Тошкент Халқаро кинофестивалида икки ҳужжатли фильмларини намойиш этадилар. [illegible]

Фаластин киноси йилдан-йилга ривожланмоқда. Бу ўринда Тошкент ва Москва Халқаро кинофестиваллари, қолаверса, совет кинематографчилари бой анъаналари уларга намуна бўлмоқда.

Э. ИСМАТУЛЛАЕВ,
Ўзбекистон киносанъати музейининг илмий ходими.

ПОРТРЕТ ЖАНРИНИНГ УСТАСИ

КЎРГАЗМА ЗАЛЛАРИДА

Мана, узоқ кутилган пайт етиб келди: Ўзбекистон Рассомлар союзининг кўргазма залида атоқли мўйқалам соҳибларининг асарлари намойиш этила бошланди.

...А. Абдуллаевнинг тасвирий санъатга қизиқиши анча эрта бошланди. У Тошкентдаги меҳнат мактабида ўқиб юрган чоғлари кичик-кичик суратлар чиза бошлади. 1931 йилда ёш Абдулҳақ Самарқанд бадиий билим юртига имтиҳонсиз қабул қилинди...

А. Абдуллаевнинг севимли устози, ажойиб совет рассоми Павел Петрович Беньковнинг айтган бир гапи унинг ёдидан асло кўтарилмайди: «Ўтган даврларда кўпгина талантли рассомлар яшашган, биз балки улар эришган маҳорат чўққиларига ҳали етмагандирмиз, лекин шунга қарамай биз ҳаёт эканмиз, давримизнинг паст-баландини чуқур англашимиз ва уни эстетик нуқтаи-назардан теран ифода қилишимиз лозим».

А. Абдуллаев бу ўгитга амал қилибгина қолмай, тиришқоқлик ва ишчанлик фазилатлари билан устозига муносиб бўлишга ҳаракат қилди. У она юртимизнинг барча воҳаларида янгидан-янги бунёдкорлик ишларини амалга ошираётган замондошларимизнинг бетакрор образларини яратиш устида ҳормай-толмай тер тўкди.

Ўз ижодини 1934 йилда бошлаган А. Абдуллаев ўша йили Москвада намойиш қилинган ўзбек рассомларининг илк кўргазмасида «Ҳовуз бўйида» асари билан иштирок этди. Ўша пайтдаёқ бу асарнинг Москвадаги Шарқ маданияти Давлат музейи мулкига ўтказилганлигини эътиборга олсак, рассомнинг илк муваффақияти қанчалик юксак баҳолангани англаймиз.

1938 йилдан бошлаб А. Абдуллаев Суриков номидаги Москва бадиий институтида таълим ола бошлади. Лекин рассомга ўқишни тугатиш насиб этмади, бунга Улуғ Ватан уруши халақит берди.

А. Абдуллаев болалик чоғида севиб қолган буюк рус рассоми И. Репин асарларидан руҳланиб, ўз замондошларининг туркум портретларини яратишни орзу қиларди. Санъатда ўз йўлини топишга интилган мусаввир И. Репин маҳоратининг сирларини эгаллашга интилди. Асарга композиция танлаш устида тиришқоқлик билан изланди.

Мусаввирни портрет жанри шу қадар ўзига жалб этган эдики, у ўз таассуротларини дарров тасвирга туширишга ошиқарди. 40-йилларнинг бошларида А. Абдуллаев қишлоқ кишилари портретлари туркумини ишлашга киришди. Аммо рассомга муваффақият осонликча кулиб боқмади. Орадан беш йил ўтиб, 1946 йилда у ишлаган СССР халқ артисти Аброр Ҳидоятовнинг Отелло ролидаги портрети А. Абдуллаевга чинакам шуҳрат келтирди.

Бу асарнинг яратилиш тарихи қизиқ. Рассом А. Ҳидоятов билан суҳбатлашиб, уни Отелло ролида чизишга кўндирмоқчи бўлди. Аммо рассомнинг режалари билан артист қизиқмади, ўзининг портретини чизиш ҳақидаги гапни эшитишни хоҳламади ҳам.

— Лекин кунларнинг бирида,— деб ҳикоясини давом эттирди А. Абдуллаев, — мен театрга навбатдаги репетиция пайтида масалани узил-кесил ҳал қилиш учун етиб келдим. А. Ҳидоятов машаққатли машғулотдан сўнг ҳорғин қиёфада пардоз хонасига кирди. Актёрнинг бундай ҳолатини кўриб, бугун ҳам омадим келмаганини билдим. Менинг ажабланганимни кўриб А. Ҳидоятов бир пайт тўхтади, гўё ҳар бир сўзимнинг маъносини ўлчаб кўраётгандай менга синовчан назар солди-да, сўнгра портретни дарҳол бошлаб юборишимни маслаҳат берди.

Бу ёғи яшин тезлигида олға кетди. Тез фурсатда менинг машинамга чиққанимиз ва устахонамга келганимизни яхши хотирлайман... Шундай қилиб портретнинг хомаки нусхалари ишланганди. Бу ҳаётимнинг энг ажойиб пайтларидан бири эди, чунки мен атоқли актёрни яқиндан билиб, унинг ички дунёси билан танишиш бахтига муяссар бўлгандим...

Ҳа, чиндан ҳам А. Ҳидоятовнинг Отелло ролидаги портретида А. Абдуллаев ўзига хос мусаввирлик салоҳиятини намоён қилди ва бу асар ҳанузгача рассом ижодидаги энг яхши портретлардан саналиши бежиз эмас. Шунингдек, «Шаҳло портрети», «Буви ва невара» (1959—1960), «Кекса ишчи И. Рустамов портрети» каби асарлар рассомнинг ижодий муваффақиятлари нечоғли машаққатлар эвазига қўлга киритилганини тасдиқлайди.

Ўзбек театр санъатининг атоқли намояндалари М. Уйғур, С. Эшонтўраева портретларини томоша қилиб, рассомнинг ранг танлаш масаласида ўзига қай даражада талабчанлиги, асарларида шакл ва мазмун бирлигининг мукаммаллигига беихтиёр тан берасиз. А. Абдуллаев ўз портретларида замондошларимизнинг фикр-туйғуларининг теранлигини, инсоний қадр-қимматларининг юксаклигини нафис ва жозибали тасвирларда ифодалашга ҳаракат қилади. У қисқа вақт ичида ўзининг образлар дунёсини кашф этди, севган кишиларининг муайян ахлоқий ва маънавий бойлигини тасдиқлади.

А. Абдуллаевнинг 1949 йил ишлаган, рассомнинг истеъдодини кенг жамоатчиликка танитган, кўз ўнгимизда яратувчи инсон қиёфасини жонлантирадиган асар — машҳур пахтакор, Социалистик Меҳнат Қаҳрамони Назарали Ниёзов портретидир. Бу асарнинг шуҳрати оламга таралди, у кўпгина чет мамлакатларда, хусусан, Болгария, Франция, Финляндия, Ҳиндистон ва Афғонистонда ташкил қилинган бадиий кўргазмаларда намойиш этилди.

Рассом 1952 йилда Ҳиндистон сафаридан қайтгач, машҳур темирчилар сулоласи — Шомаҳмудовларнинг «Катта оила» портретини ишлади. 60-йилларда эса ижодий меҳнатга шўнғиган А. Абдуллаев халқимизнинг донғи кетган фарзандлари портретларини ишлаш устида тиним билмади ва «Ҳамза портрети» (1961), «Социалистик Меҳнат Қаҳрамони Юсупов портрети», «Ҳамид Олимжон портрети» (1962—1964), «Ойбек портрети», «Собир Абдулла портрети», «Комил Яшин портрети» каби асарларини яратди. Бу туркумга кирувчи, рассом ўн йилдан ортиқ меҳнат қилган ва кейинги йилларда тугатган Алишер Навоий портретини алоҳида таъкидлаб ўтиш адолатли бўлади.

1970 йилда В. И. Ленин таваллудининг 100 йиллигига бағишланган республика кўргазмасида А. Абдуллаевнинг «Замин ўғлонлари» номли йирик полотноси муваффақиятли намойиш қилинди.

...Уфқдан кўтарилаётган қуёш тасвири фонида уч қаҳрамон, уч баҳодир. Улар заминда мустаҳкам туришибди. Бу уч киши — коллектив меҳнат тарбиялаб етиштирган Мамажон ота Тошматов, Назарали ота Ниёзов ва Ризамат ота Мусамуҳамедовлардир. Уларнинг қиёфасидан ўз кучларига ишонч ва инсон руҳининг бетакрорлигини ҳис қилар эканмиз, табиат кучлари билан яккама-якка курашиш ҳам бу инсонларни заррача чўчита олмаслигига беихтиёр ишонасан, киши. Ҳа, «Замин ўғлонлари» асари кишида кучли таассурот қолдиради. Зотан бу асар узоқ йиллик ижодий изланиш ва тафаккур маҳсули, катта санъаткорлик журъати ва жасоратининг мевасидир.

Абдулҳақ Абдуллаев ижоди совет тасвирий санъатининг бой анъаналарига таянган ҳолда шаклланди ва у портрет жанрининг устаси сифатида элга танилди. Истеъдодли мусаввирнинг ижодий меҳнати партия ва ҳукуматимиз томонидан юксак тақдирланди, 1967 йилда унга Ўзбекистон ССР халқ рассоми унвони берилди. 1977 йилда эса атоқли рассом Ҳамза номидаги республика Давлат мукофотига сазовор бўлди.

«Ижодда энг муҳими — муайян мақсадга эга бўлиб, томошабинга нима айтмоқчи эканлигингни яхши билишинг ва бу фикрларни қандай ўйлаб, қандай ҳис қилсанг — тасвирларда ҳам шундай ифода этишинг керак»,—дейди рассом ўз тажрибаси ҳақида.

Ҳа, А. Абдуллаевнинг намойиш этилаётган кўргазмаси рассомнинг тасвирий санъатда собитқадамлигини ва унинг янги изланишлари муваффақиятлар келтираётганлигидан дарак беради.

Толиб ОДИЛБЕКОВ,
санъатшунос, СССР Рассомлар Союзининг аъзоси.

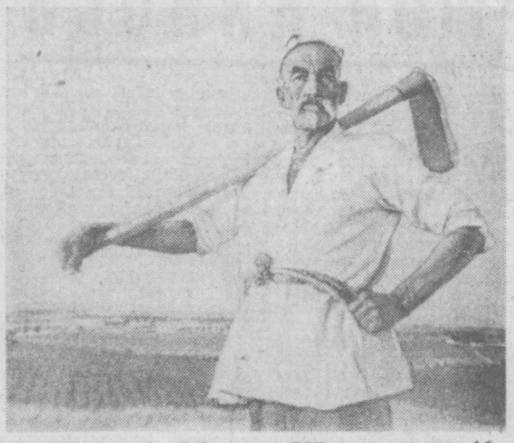

Суратларда: 1. Ўзбекистон ССР халқ рассоми Абдулҳақ Абдуллаев ўз ижодхонасида. 2. Атоқли рассомнинг «Назарали Ниёзов портрети» асари.

Автор фотолари.

ТАБИАТ ОЛАМИГА САЁҲАТ

Ўқувчилар музей залларини синчиклаб кўздан кечириб чиқишди. Бу ерда ҳамма нарса бор. Қотириб қўйилган қушлардан тортиб, баҳайбат илонларгача, ваҳший ҳайвонлардан тортиб, беозор қуёнгача — ҳаммаҳаммаси музей залларига жамланган.

Экспонатлар табиат оламини пухта ўрганишда мактаб ўқувчиларига катта ёрдам беряпти. Октябрь, Собир Раҳимов, Калинин районларининг ўқувчилари табиат музейида тез-тез бўлишиб, залларга қўйилган экспонатларни ўз кўзлари билан кўрадилар. Ўқитувчилар шу ерда ҳайвонот оламига оид темалардан дарс ўтмоқдалар. Яқинда 6 метрлик қотирилган бўғма илон экспонатлар ёнидан жой олди. Ойнабанд стендда илоннинг яшаш шароитлари тасвирланган.

Музей ходимларининг ўзлари ҳам зарур бўлса, табиат ҳақида қизиқарли ҳикоялар сўзлаб берадилар. Яқинда ўтказилган суҳбатда Ўзбекистонда яшайдиган ҳайвонлар ҳақида баҳс кетди. Томошабинлар илмий ходимларнинг қизиқарли ҳикоясини мароқ билан тинглашди.

ЗАРБДОР ҚУРИЛИШЛАР МАВЗУИДА

«ТОШКЕНТ ҳақиқати» редакцияси ҳузуридаги ишчи мухбирлар университетида навбатдаги машғулот бўлиб ўтди. Унда «Совет Ўзбекистони» газетасининг махсус мухбири Абдуқодир Ниёзов зарбдор қурилишлар тўғрисида ёзиш мавзуида суҳбат ўтказди.

Журналистнинг маҳоратни ўстириш тажрибаси ҳақидаги ҳикояси, БАМ, Тошкент метрополитени қурилиши, РСФСРнинг ноқоратупроқ зонаси ўзлаштирилиши тўғрисидаги таассуротлари тингловчиларда чуқур таассурот қолдирди.

МАДАНИЯТ ЯНГИЛИКЛАРИ

ҚИЗЛАР АНСАМБЛИ

Клубда бадиий ҳаваскорларнинг машғулоти бошланди. Раъно Юсупова раҳбарлигидаги хор группаси катта залга кирди. Санъатхон Холмуҳамедова бошлиқ дуторчилар ансамбли эса кичик зални эгаллади...

Крупская номли мактабгача тарбия билим юрти талабалари бир йўла санъат сирларини ҳам пухта эгаллашяпти. Ҳозир бу ерда 12 та тўгарак ишлаб турибди. Биргина дуторчилар ансамблида 52 қиз шуғулланмоқда. Хор тўгарагида эса 100 нафар ёш турли хил қўшиқларни ўрганишяпти. Улар бу йил — Москвага, Олимпиадага боришади. Қизлар ижро этган қўшиқларни Олимпиада қатнашчилари тинглашади.

Яқинда дуторчилар ансамбли «Чарх Камолон» маҳалласида, кўрлар жамияти клубида катта концерт қўйиб беришди. Ҳозир дуторчилар билим юрти ҳаваскорлари республика кўригига тайёргарлик кўрмоқдалар. Айни пайтда улар областимиз шаҳар ва районларидаги билим юртларининг 13 тасига оталик ёрдами берадилар.

САҲНАДА БОЛАЛАР

Бекасам тўн, чуст дўппи кийган йигитчалар, атлас кўйлаклари ял-ял товланиб, сочлари майда ўрилган қизалоқлар саҳнага чиқиб келишганида зал қарсаклардан жонланиб кетди. Болалар рақс тўгараги ташкил қилинганлигига унчалик кўп вақт бўлгани йўқ. Аммо ўғил-қизлар ўз санъатлари билан кўпчилик қалбини ром қилаолдилар.

Михаил Левин раҳбарлик қилаётган болалар рақс тўгарагининг 60 дан ортиқ аъзоси бор. Улар қардош халқлар рақсларини маҳорат билан ижро этишмоқда. Бундай тўгарак қишлоқ клубларида биринчи марта ташкил қилинди.

Калинин районида бундай ансамбллар сони йил сайин кўпайиб бормоқда. Ҳаваскорлар учун барча шароитлар муҳайё қилинган. Улар ҳозир дала шийпонларида, пиллакорлар даврасида қизиқарли программалар билан чиқмоқдалар.

З. МУҲАММАДЖОНОВ.

КЛУБ ХОДИМЛАРИГА ЁРДАМ

Область маданият бошқармаси ўтказган семинарга клуб ходимлари, маданият уйларининг директорлари, методистлар, тўгарак раҳбарлари таклиф этилди. Ҳар ойда бир марта ўтиб турадиган семинар машғулотларида бадиий ҳаваскорлик санъатини ривожлантириш соҳасида клуб муассасалари олдида турган вазифалар атрофлича муҳокама қилинди.

Семинарнинг дастлабки машғулотида халқ ижоди ва маданий-оқартув ишлари методик советининг раиси А. Ҳайруллаев КПСС Марказий Комитетининг «Идеологик, сиёсий-тарбиявий ишларни янада яхшилаш тўғрисида»ги қароридан келиб чиқадиган вазифалар тўғрисида доклад қилди. Шунингдек, семинарда клуб муассасалари фаолиятида мустаҳкам ўрин олаётган ҳаваскорлик уюшмалари ишини яхшилаш бўйича баҳс кетди.

Машғулотлар бундан буён ҳам мунтазам равишда ўтиб туради. Маданият ходимлари малакасини ошириш институти ёрдамида тузилган программа асосида клуб ходимлари ўз тажрибаларини ошириб борадилар.

М. ЗАРИПОВ.

ОЛИМПИАДА ТАРИХИДАН
факт ва рақамлар

АМСТЕРДАМ, 1928 ЙИЛ

Навбатдаги IX Олимпиада ўйинлари Амстердам шаҳрида ўтказилди. Мусобақаларга 46 мамлакатдан 3015 спортчи келган. Олимпиадачилар ўртасидаги баҳслар ниҳоятда кескин ўтган бўлсада, у аввалгидек рекордларга бой эмасди. Финляндия енгил атлетикачилари бу сафар ҳам алоҳида ажралиб туришди. Яна фин чопқири Пааво Нурми кўпчиликни ҳайратда қолдирди. У 10 километрга ўтказилган пойгада катта тезликка эришиб, олтин медални кўксига тақди.

Американинг машҳур «Тарзан» деб номланган фильмида бош ролни ижро этган Жонн Вейсмюллер ҳам дастлаб Олимпиада ўйинларида шуҳрат қозонган эди. У сузиш мусобақаларида маҳорат кўрсатиб, бир йўла икки олтин медалга сазовор бўлган.

Чим устида хоккей мусобақалари айниқса қизғин тус олди. Унда жаҳоннинг тўққиз кучли командаси куч синашди. Кутилмаганда Ҳиндистон спортчилари финал баҳсида ғолиб чиқиб, чемпион бўлдилар.

Футбол турнирининг финалида эса Уругвай ва Аргентина терма командалари майдонга тушдилар. Дастлабки куни ўтказилган мусобақа дуранг натижа билан тугаб, ғолиб аниқланмади. Такрорий учрашувда эса Уругвай футболчилари ғалаба қозонишди. Улар бу сафар ҳам чемпионлик унвонини қўлда сақлаб қолдилар.

Норасмий команда ҳисобида АҚШ терма командаси энг кўп очко тўплаб, биринчи ўринни эгаллади.

IX Олимпиада ўйинларида ажойиб анъана пайдо бўлган. Кўзгуга жамланган қуёш нури ёрдамида аланга олдирилган машъала бутун мусобақа давомида ёниб турди. Грецияда алангаланган бу машъалани спортчилар эстафета тариқасида Греция, Югославия, Австралия, Германия, Нидерландия орқали Олимпиада марказига олиб келдилар. Ўшандан буён бу ажойиб анъана давом этаётир.

Хушхабарлар

«Тошкент ҳақиқати» ва ЎзТАГ мухбирлари хабар қиладилар

● ЧИРЧИҚ

ВЕТЕРАННИНГ МЕҲНАТ САЛЮТИ

Ўзбекистон қийин эрийдиган ва ўтга чидамли металлар комбинатининг пайвандчиси Зубайдулла Тошматов ўз хизмат зонасини кенгайтирди. Энди у нормадаги 10 та ўрнига 14 та пайвандлаш қалпоқчаларида вольфрам штабикларини пайванд қилмоқда. З. Тошматов Улуғ Ватан уруши йилларида биринчи ва учинчи Украина Фронти қўшинлари составида хизмат қилиб, бутун Европани айланиб чиқди. Висла ва Одер дарёларини кечиб ўтганлиги учун у Биринчи ва Иккинчи даражали Улуғ Ватан уруши орденлари билан мукофотланган. Тошматовнинг тинч даврдаги меҳнати ҳам кўпгина мукофотлар билан тақдирланди. Юксак ишлаб чиқариш кўрсаткичлари учун унинг фамилияси шаҳар фахрий китобига ёзилган.

● БЕКОБОД

УСТОЗЛАР ВА ШОГИРДЛАР

Район маиший хизмат кўрсатиш комбинати ходимларидан аҳоли мамнун. Бу ерда йил сайин хизмат турлари сони ортиб бораётир. Пахта титиб берадиган цех ишга туширилди; ёғоч буюмларни ремонт қиладиган пункт реконструкциядан чиқди. Жойларда буюртма пойафзал тикиш ва ремонт қилиш пунктлари очилди. Тикувчи ва бичиқчилар, сартарошлар, моделчилар ва бошқа хизматчиларнинг малакаси ошди.

Хизмат турининг кўпайиши билан ишчи кучларига эҳтиёж сезилди. Яқинда комбинатга 50 нафар қиз ишга келди. Улар М. Дўстматова, М. Каримова, Э. Ҳалилова каби тажрибали мутахассислардан ҳунар ўрганишиб, энди мустақил ишламоқдалар.

● ОРЖОНИКИДЗЕ

УЙ ТЎЙЛАРИ

Район маркази — Қибрай посёлкаси кун сайин чирой очиб, гўзаллашиб бормоқда. Бу ерда қатор маъмурий ва турар-жой бинолари фойдаланишга топширилмоқда. 3-механизациялашган кўчма колоннанинг қўли гул бинокорлари 32 квартирали янги турар-жой биносини қуриб битказдилар. У ерда ҳовли тўйлари бўлиб ўтди.

Тўрт қаватли турар-жой биносида барча шароитлар муҳайё қилинган. Истиқомат қилувчилар табиий газ, иссиқ сув ва бошқа қулайликлардан фойдаланишмоқда.

● ТОШКЕНТ

ЎҚУВ ЮРТИГА МАРҲАМАТ

Ҳарбий хизматдан қайтганлар ва ўрта мактабларни тугаллаганлар учун тўғри касб танлаш катта аҳамиятга эга. Шунинг учун ҳам В. И. Ленин номли Тошкент Давлат университетида ҳар йили очиқ эшиклар кунини ўтказиш яхши анъанага айланиб қолган. Сўнгги қўнғироқ олдидан ўтказилган бу сафарги муҳим тадбирда йиғилганларга университет тарихи ҳақида сўзлаб берилди. Бўлажак мутахассислар олий ўқув юртининг лабораториялари ва кафедралари билан танишдилар. Олимлар билан суҳбатда бўлишди.

● ҒАЛАБА

ҚИШЛОҚ ФИЗКУЛЬТУРАЧИЛАРИ УЧУН

Солдатское посёлкасида 5 минг ўринли стадион қурилди. Район колхоз ва совхозлари маблағлари ҳисобига атиги бир йил мобайнида бу ерда футбол майдони, югириш йўлкалари, баскетбол ва волейбол майдончалари барпо этилди. Қишлоқ спортчилари ҳашарда актив иштирок этдилар.

Спорт

МУСОБАҚАЛАР, УЧРАШУВЛАР

ВЕЛОПОЙГА. Кеча Тинчлик велопойгасининг тўққизинчи босқич мусобақалари бўлиб ўтди. Спортчилар Германия Демократик Республикаси кўчалари бўйлаб куч синашдилар. Саккизинчи босқич якунларига кўра ГДР командаси биринчи ўринда, СССР спортчилари эса иккинчи ўринда бормоқда.

Мусобақаларда олмалиқлик пойгачи Шаҳид Загриддинов муваффақиятли иштирок этаётир. У бешинчи босқичда маррага ўн учинчи, олтинчи босқичда иккинчи, еттинчи босқичда эса тўртинчи бўлиб етиб келди.

ФУТБОЛ. Олий лига командаларининг саккизинчи тур ўйинларидан сўнг пойтахт спартакчилари турнир жадвалида ягона пешқадам бўлиб олдилар. Улар Киев динамочилари устидан 1:0 ҳисобида ғалаба қозонишди.

Саккизинчи тур ўйинлари нисбатан каммаҳсул бўлди. Дарбозаларга 15 та тўп киритилди. Уч учрашувда — «Пахтакор» — «Торпедо», «Динамо» (Мн) — «Арарат», ЦСКА — «Нефтчи» матчларида дарвозалар даҳлсиз қолди. «Кубань» — «Карпати»ни 3:0 ҳисобида, СКА «Шахтёр»ни 2:0 ҳисобида мағлубиятга учратди.

Шу турдан сўнг «Пахтакор» 9 очко тўплаб, 7 ўринни эгаллаб турибди.

ШАШКА. Самарқандда эркаклар ўртасида рус шашкаси бўйича Ўрта Осиё ва Қозоғистон республикалари чемпионати давом этаётир. Ўн турдан сўнг 7,5 очко тўплаган самарқандлик М. Фозилов карвонбошилик қилмоқда. Тошкентлик тажрибали спортчи Шарифжон Ёқубов 6,5 очко тўплаб, иккинчи ўринда бораётир.

ЗАМОНАВИЙ БЕШКУРАШ. Республика кўнгилли жамиятлари ва идоралари биринчилиги учун замонавий бешкураш мусобақалари ниҳоясига етди. Шахсий биринчиликда тошкентлик спорт мастери Н. Твердиков бош соврин эгаси бўлди. Пойтахт спартакчилари Г. Бугаков ва Н. Шевченколар иккинчи, учинчи ўринга кўтарилдилар. Умумкоманда ҳисобида ўринлар қуйидагича тақсимланди: «Спартак», «Буревестник», «Старт».

Редактор Н. НАСИМОВ.

Реклама ва эълонлар

«ГЛАВТАШКЕНТСТРОЙ»нинг транспорт ишлаб чиқариш бошқармаси

9-АВТОТРАНСПОРТ КОРХОНАСИ

«С» категорияси билан 3 класс ҳайдовчиларини тайёрлайдиган

КУРСЛАРГА

ҚАБУЛ ЭЪЛОН ҚИЛАДИ

Ўқиш муддати — 5 ой (ўқиш ишлаб чиқаришдан ажралмаган ҳолда олиб борилади). **Ҳар ойда 45 сўмдан стипендия берилади.**

КУРСЛАРГА СОВЕТ АРМИЯСИ САФИДА ҲАРБИЙ ХИЗМАТНИ ЎТАБ ҚАЙТГАН ЙИГИТЛАР ҚАБУЛ ҚИЛИНАДИ.

Курсларни тугатганлар 2 йил ишлаб беришлари керак.
Ёлғиз кишилар ётоқхона билан таъминланадилар.
Болалар комбинати мавжуд.

Мурожаат учун адрес: Тошкент область, Бектемир шаҳри, Лихачёв кўчаси, 2-уй.

1-ПОЙАФЗАЛ ФАБРИКАСИ ҚОШИДАГИ 143-ҲУНАР-ТЕХНИКА БИЛИМ ЮРТИ

ЯНГИ ЎҚУВ ЙИЛИГА

ЙИГИТ ВА ҚИЗЛАРНИ ҚАБУЛ ҚИЛАДИ

Билим юрти қуйидаги ихтисослар бўйича малакали мутахассисларни тайёрлайди: пойафзал бошлиғини бичувчи (ўқиш муддати — 2 йил), заготовка тикувчи (2 йил), пойафзал тикувчи (1 йил), контролёрлар, маҳсулотни қабул қилувчи (2 йил), электромонтёрлар (2 йил), слесарь (механик) (2 йил), аёллар сумкасини тикувчилар (1 йил).

Билим юрти қошида ўқувчиларнинг маданий ҳордиқ чиқаришлари учун пойафзалчилар маданият саройи ва ундаги туристик, спорт ва ҳаваскорлар тўгараги мунтазам равишда ишлаб туради.

Билим юртига қабул қилинганлар тўла давлат таъминотида бўладилар, уч маҳал бепул овқат, кийим-бош, практикада ишланадиган иш ҳақининг ярми (50 проценти)ни оладилар.

Билим юртига 8—10 синф ҳажмида маълумоти бўлган 15 ва ундан катта ёшдаги йигит-қизлар қабул қилинади.

Билим юртини битирганлар Тошкентдаги 1-пойафзал фабрикасида ва чарм-галантерея фабрикасида ишлайдилар.

Билим юрти қошида ишчи ёшлар мактаби бор.
Ўқиш 1 сентябрдан бошланади.
Билим юртини яхши ва аъло баҳолар билан битирганларга техникум ва институтларга йўлланма берилади.
Ўқишга киришни хоҳловчилар қуйидаги ҳужжатларни тақдим қилишлари лозим: директор номига ариза, маълумоти ҳақидаги ҳужжат, туғилганлиги тўғрисидаги гувоҳнома (ёки паспорт), турар жойидан ва саломатлиги ҳақида справкалар, фотосурат (6 та 3х4 см.).

143-ҲУНАР-ТЕХНИКА БИЛИМ ЮРТИГА МАРҲАМАТ ҚИЛИНГ!

Бизнинг адрес: Тошкент шаҳар, Б. Хмельницкий кўчаси, 6-уй (84-автобус, 2, 3, 6, 14-троллейбусларнинг «Пойафзал фабрикаси» бекати). Телефонлар: 53-99-91, 53-99-04.

Тошкент шаҳар турар жой бошқармасига қарашли аҳоли маблағи эвазига квартираларни ремонт қилиш бўйича

1-ИХТИСОСЛАШГАН БОШҚАРМА

бошқарма ва буюртмачи материалидан фойдаланган ҳолда
сувоқчилик-бўёқчилик ишларини, линолиум ва паркет полларни ётқизиш, деворларни кошинкор плитка билан қоплаш, сантехника, дурадгорлик ва бошқа ишларни

БАЖАРИБ БЕРАДИ

Мурожаат учун адреслар: Тошкент шаҳри, 1-Пушкин проезди, 6-уй (1, 17, 24, 111-автобуслар; 4, 5, 17, 18-троллейбусларнинг «Дархонариқ» бекати). Телефон 33-06-22.

Жойлардаги қабул пунктлари:

ЧИЛОНЗОР РАЙОНИ — Чилонзор массиви, 6-квартал, 47-уй, 86-квартира. Телефон 78-29-10.

А. ИКРОМОВ РАЙОНИ — Чилонзор массиви, 11-квартал, 36-уй, 52-квартира. Телефон 76-14-47.

С. РАҲИМОВ РАЙОНИ — 2/4-Қорақамиш массиви, 38-уй, 2-квартира.

Телевидение

МАРКАЗИЙ ТЕЛЕВИДЕНИЕНИНГ «ВОСТОК» ПРОГРАММАСИ

9.00 — Время. 9.40 — Гимнастика. 10.05 — Фильм-спектакль. 12.20 — И. Брамс. Балладалар. 15.00 — Янгиликлар. 15.20 — Хо Ши Мин туғилган кунининг 90 йиллигига бағишланган ҳужжатли фильм. 16.15 — Концерт. 16.45 — Объектив. 17.15 — Қишлоқ: Ишлар ва муаммолар. 17.45 — Ешлар адреслари. 18.45 — Врач суҳбатлари. 19.15 — Дунё воқеалари. 19.30 — Меҳнат шон-шуҳрати байроқдорлари. 19.45 — Тинч оқар Дон. Бадиий фильм 1-серия. 21.30 — Время. 22.05 — Дўстларимиз чеҳраси. 22.55 — Дунё воқеалари. 23.10 — Москва камер хорининг концерти.

ЎЗБЕКИСТОН ТЕЛЕВИДЕНИЕСИНИНГ ПРОГРАММАСИ

I.

11.30 Сеҳргар Миша. Бадиий фильм. 12.00 — Фильм-концерт. 12.30 — Адабиётдан ўқув кўрсатуви. 13.00 — Мис карнайлар. Бадиий фильм. 17.35 — Сўз кетидан сўз келар. 18.00 — Ёш куч. 18.30 — Миллионлар ленинча университети. 18.45 — Ахборот. 19.00 — Осиё, Африка ва Лотин Америкаси мамлакатлари VI Тошкент халқаро кинофестивалининг тантанали очилиши. 20.00 — Тошкент тароналари. 20.30 — Ахборот. 20.50 — М. Ашрафий номли Тошкент Давлат консерваториясн чангчилар ансамбли ижро этади. 21.30 — Время. 22.05 — Комплекс механизация — пахтачиликда бош йўналиш. 22.25 — Дерсу Узала. Бадиий фильм 1-серия.

II.

20.05 — Янгиликлар. 20.25 — Она тили. 20.55 — Қизиқарли математика. 21.25 — Физика. 22.25 — Ҳужжатли фильм.

ТЕАТР

ҲАМЗА НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК ДРАМА ТЕАТРИДА — 20, 21/V да **Нодирабегим.**

МУҚИМИЙ НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ МУЗИКАЛИ ТЕАТРИДА — 21/V да **Нурхон.**

ДОИМИЙ ИШГА

омбор мудири, тарбиячи, машинистка, курьер, автоматик телефон станциясини координациялаш бўйича алоқа техниги, созловчи-слесарь, автопогрузка ҳайдовчиси, аккумуляторларни созловчилар, газ пайвандчи, автомоторист, контролёрлар, ёрдамчи ишчилар, фаррошлар, қоровуллар

КЕРАК

Мурожаат учун адрес: Тошкент шаҳри, «Правда Востока» кўчаси, 26-уй, кадрлар бўлими.

Ташкентводстрой тресги ва трестнинг бўлинмалари коллективлари 1-кўчма колонна бошлиғи К. Н. Муҳаммадқуловга отаси **Норбой МУҲАММАДҚУЛОВнинг** вафот этганлиги муносабати билан чуқур таъзия изҳор қиладилар.

БИЗНИНГ АДРЕС: 700000, Тошкент—П. ЛЕНИН кўчаси, 41.

Телефонлар: редактор ўринбосарлари — 335885, 325747, 337916, 325748; масъул секретарь — 334808, 325353; секретариат — 325750.

БЎЛИМЛАР: оммавий ишлар ва хатлар — 334048; партия турмуши — 325778; пропаганда — 325645; саноат, капитал қурилиш ва транспорт — 325749; қишлоқ хўжалиги — 325647; адабиёт ва санъат — 325767; совет қурилиши — 325645; ахборот, спорт ва ҳарбий ватанпарварлик — 325733; фан, маданият ва олий ўқув юртлари — 325553; фотомухбир — 325894.

Р. 12972 Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети нашриётининг Меҳнат Қизил Байроқ орденли босмахонаси. Тошкент шаҳри. Индекс 64633. Б. 1608. 12